

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

LITUANIE INDEPENDANTE
INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! For liberation of Lithuania!
Už ištikimybę Kanadai! For loyalty to Canada!

Authorized as second class mail by the Post Office
Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĖ "NEPRIKLAUSOMA LIETUVA"

Redaktorius Jonas Kardelis
Administratorius Pranas Paukštaitis.
Tel. 366-6220

7722 George Street LaSalle, Montreal-- Quebec -- Canada.
Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:

Kanadoje	\$6.00	Canada	\$6.00
Amerika ir P. Amerika	\$6.50	America & S. America	\$6.50
Visur kitur	\$7.00	Other Countries	\$7.00
Atskiras numeris	\$0.15	Single copy	\$0.15

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba pašto ženklais)
Ilgalaikiai skelbimai, susitarus, gauna iki 50% nuolaidos

MINISTERIS LOZORAITIS SUKAKTUVININKAS

Lietuvos Diplomatinijos šefui ministeriui Stasiui Lozoraitiui šio rugsėjo 5 suėjo 70 metų ir ateinančio lapkričio 26-50 metų valstybinės tarnybos.

Tokia proga norėtume visų pirma žvilgtelti jo genealogijos medį. Arnebus tik ryškiausias Jubilato išskirtinumas tas, kad jis įsamenina savo giminės politinės veiklos tęstinumą: sukaktuvinin-

kas yra didžiai garbingo, uolaus tautinio atgimimo veikėjo, varpininko bei "Varpo" nuo 1890, politinio skyriaus vedėjo Motiejaus Lozoraičio ir Sudavos bajoraitės M. Jarosevičiūtės, gimusios Kaune, sūnus. Miela čia priminti, kad didžiausias mūsų bendrinės kalbos kūrėjas Jonas Jablonskis sukaktuvinininko tėvą apibūdino "Varpatoriaus", tiesiausiai ir didžiausio takto žmogumi", o Lietuvos advokatų taryba 1937 jam, kaip pirmajam lietuviui advokatui, spaudos kovotojui ir dideliui demokratui, pastatė antkapi - paminklą, įamžindama jo žodžius: "Ir prasčiokai yra žmonės". Prez. dr. K. Grinius savo "Atsiminimuose" Motiejų Lozoraitį priskiria prie "nepaprasto atsivėrimo varpininkų reikalui" asmenų. Ministerio Lozoraičio dėdė, Juozas L., taip pat dalyvavo raštu ir organizacine veikla varpininkų ir Sietyno sąjūdyje, už ką daug kartų buvo krėstas ir suimtas. Ir tas faktas, kad jis surinko 200 eksponatų Paryžiaus 1900 parodos lietuvių skyriui, rodo jį buvus mūsų liaudies meno gerbėjų bei saugotojų pirmtaku. Kaip matom, ministeris Lozoraitis yra tikrai reta, jei ne vienintelė tarp gyvųjų, genealogine atžala, tebežaliuojanti.

Kiek patirtis ir pastabumas leidžia spėti, gerbiamas sukaktuvinininkas, būdamas aukščiausiose savo diplomatinės tarnybos postuose, visada siekė bei ieškojo Lietuvai didesnio politinio saugumo. Norėdami tai pasveriti, žvilgtelkime į p. Stasį Lozoraitį kaip į Politinio Departamento direktorių (1932 - 1934) ir užsienių reikalų ministerį, 1934-1938.

Tas sunkias valstybinės atsakomybės pareigas eidamas, ministeris

St. Lozoraitis

Lozoraitis rūpinosi išplėsti Lietuvos santykius su Prancūzija, Didžiąja Britanija ir Skandinavija, kad susidarius didesnių galimybių manevruoti tarp Hitlerio Vokietijos ir Sovietų Sąjungos ir, kita vertus, siekė sudaryti Baltijos santarvę, kuri ir buvo 1934 pasirašyta: ji - tai vienas jos iniciatorių. Be to, jo buvo dedamos visos pastangos gauti Klaipėdos konvencijos pasirašiusių valstybių politinę paramą prieš hitlerininkų pretenzijas dėl tariamo tos konvencijos laužymo iš Lietuvos pusės ir šiuo reikalu pasiekti atoslūgio su Reichu. Ogi, Reicho ir Sovietų grėsmės akivaizdoje, min. Lozoraitis ieškojo atoslūgio ir tam pridurmu sveiko modus vivendi su Lenkija, žinia, kartu apsaugojant Lietuvos teises į Vilnių.

Dviem pastaraisiais atvejais minėtos pastangos nepasisekė, gi kitais atvejais jo veikla buvo davusi, atrodė, patenkinamų rezultatų.

Santykiuose su Sovietais ministeris Lozoraitis visuomet turėjo prieš akis, anais laikais, potencialų bolševizmo pavojų Lietuvai ir stengėsi neutralizuoti Maskvos tendenciją sudaryti išpūdį, lyg Lietuva būtų jos globijama, vestų vienašalę politiką. Kalbamos tendencijos tikslas buvo izoliuoti Lietuvą nuo Vakarų ir sukiršinti mus su kaimynais, ypač su Latvija ir Estija. Plėsdamas santykius su Vakarais, jis siekė taip pat jų paramos ginčui su Lenkija.

1940 birželio 2 užsienių reikalų ministeris J. Urbšys savo telegrama pavedė min. Lozoraitiui eiti užsienį pasilikusios Lietuvos diplomatinijos

PLB - nės naujoji valdyba: iš kairės sėdi: A. Rinkūnas, J. Bačiūnas - pirm., M. Lenkauskienė ir St. Barzdukas. Stovi: A. Gailliusis, dr. H. Brazaitis, dr. A. Butkus, dr. A. Klimas ir dr. V. Majauskas.

Trečioji PLB Valdyba susirinko pirmojo posėdžio rugsėjo mėn. 21, 22 dienomis Clevelande, dalyvavo visi devyni jos nariai. Aptarus PLB Valdybos darbo sritis, sutarta pareigomis pasiskirstyti taip:

Juozas Bačiūnas - pirmininkas,

Stasys Barzdukas - vykdomasis vicepirmininkas,

Antanas Gailliusis - sekretorius ir išdėstas, dr. Henrikas Brazaitis - visuomeninių reikalų vicepirmininkas, dr. Antanas Butkus - informacijos vicepirmininkas,

dr. Antanas Klimas - PLB Kultūros Tarybos pirmininkas,

Milda Lenkauskienė - jaunimo vicepirmininkė, dr. Vytautas Majauskas - finansų vicepirmininkas ir Antanas Rinkūnas - PLB Švietimo Tarybos pirmininkas.

Nariai pateikė savo srities veiklos metmenis, pagal kuriuos bus sudarytas ir kitame posėdyje apsvaistytas bendras PLB Valdybos veiklos planas. Apsvarstyti ir priimti darbo nuostatai, liečią PLB Valdybos posėdžių ir įvairius procedūrinius reikalus. Nutarta tęsti buvusios PLB

šefo pareigas, jei Lietuvą ištiktų katastrofa. Raudonajai armijai įsiveržus į Lietuvą, ministerio Lozoraitio iniciatyva visi Lietuvos pasiuntiniai išteikė vyriausybėm, prie kurių buvo akredituoti, protesto notas, kurios jom ir sudarė pagrindą nepripažinti Lietuvos sovietinės okupacijos. Ir jau 28 metai ministeris Lozoraitis, nepalūždamas ir pakelta galva, eina tas sunkias, Lietuvos suvereninių teisių vyriausio sargybininko pareigas.

Nuoširdžiai sveikiname labai garbų sukaktuvinininką ir linkime jam daug sveikatos, ilgiausių metų ir sėkmės kovoje už Lietuvos laisvę. O kadangi šiemet Jubilato ir 45 metų vedybų sukaktis, tai širdingai sveikinam ir jo gyvenimo palydovę, ilgametę lietuvių moterų veikėją ir plunksnos darbininkę p. Vincentą Lozoraitienę.

J. Žmuidzinas.

Valdybos darbus: leisti Pasaulio Lietuvių, sudarant redakcinį ir administracinį kolektyvą, vykdyti lietuvių menininkų išvyką į Pietų Ameriką ir kt.

Valdybos narių iškelti ir apsvaistyti šie klausimai: Trečiajam PLB Seime kilęs Konstitucijos peržiūrėjimas, Seimo darbų išleidimas, santykiai su Vliku ir kitais lietuvių veiksniais ir kt. Pasiūtimai su jaunimu ir PLB Jaunimo Sekcijos sudarymas, kuri turės rūpintis II PL Jaunimo Kongreso šaukimu, jaunimo organizacijomis, sportu, tautiniais šokiais ir kitokia jaunimą liečiančia veikla.

PLB Kultūros Tarybon numatyta įtraukti lietuvių mokslininkų, rašytojų, muzikų, teatro atstovų.

Bus sudaryta PLB Švietimo Taryba, kuri turės kaupti ypatingą dėmesį ir lietuviškosios asmenybės formavimą ir bendruomeninio sąmoningumo bei organizacinės atsakomybės ugdymą, skiriant tam ne mažiau laiko ir dėmesio už tiesioginį žinių perteikimą.

Kultūros Taryba pradės realias pastangas perversi lietuviškas mūsų mokyklas į modernią beskyrinę sistemą. Pabrėžta lėšų telkimo reikšmė bendruomeniniams darbams vykdyti ir šiam tikslui PLB Valdyba pasisakė už šių metų Jungtinio Finansų Komiteto perorganizavimą į nuolatinę tarpveiksminę finansų instituciją, už tautinio solidarumo įnašo pakėlimą bei jo išrinkimo suaktyvinimą, už specialios bendruomenės finansų sekijos prie PLB Valdybos sudarymą ir kt.

Ir toliau lietuviška spauda ir radio yra prašomi skleisti bei populiarinti bendruomeninę idėją, pozityviai vertinti ir objektyviai informuoti apie jos veiklą, ryškinant lietuviškojo švietimo, kultūros, mokslo siekimus ir laimėjimus.

Posėdžio proga dr. Edmundas ir Milda Lenkauskai surengė pobūvį, kurio metu buvo atsisveikinta su buvusią PLB Valdybą. Pobūvyje taip pat dalyvavo Ohio LB apygardos, abiejų Clevelando apylinkių lietuviškos spaudos ir radio atstovai

bei svečiai: Australijos LB Valdybos pirm. Simas Narušis ir N. Zelandijos atstovas Mečys Cibulskis ir kiti.

Posėdis, trukęs 8 valandas, buvo darbingas ir visi klausimai buvo svarstomi išsamiai, konstruktyviai ir solidariai.

Dr. A. Butkus
PLB Valdybos informacijos vicepirmininkas.

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS 1968. IX. 28 PRIIMTOS REZOLIUCIJOS IR PAREKOMOS

Rezoliucijos: 1. Iki 1968 m. rugsėjo 11 d. 1968 m. rugsėjo 11 d.

Kanados Lietuvių Bendruomenės Septintosios Krašto Tarybos Pirmoji sesija Toronte, 1968 m. rugsėjo mėn. 28 d., sveikina pavergtos Lietuvos brolius ir seses, linkėdami išlaikyti lietuviškas širdis ir sulaukti aušros ryto mūsų bendro kovoj už Lietuvos laisvę.

Kanados lietuviškam jaunimui.

Kanados Lietuvių Bendruomenės Septintosios Krašto Tarybos Pirmoji sesija Toronte, 1968 m. rugsėjo mėn. 28 d., įvertino ligšiolinę Kanados jaunimo veiklą kartu kviesdama mūsų jaunąją atžalą ir toliau tęsti tėvų krašto papročius, įsijun-

TRIMITO AIDAS

JIE MIRTI NEBIOJO

1919 m. šaulys-savanas J. Baltrūnas Leliūnuose, vienai vienas, didelio lenkų dalinio apsupas narsiai gynėsi ir gy-

Skyrių veda skautininkas L. Eimantas
1496 Mardell Place, London, Ontario, Canada
SKAUTŲ SUKAKTUVINIAMS 1968 METAMS

Vyr. skaučių ir skautų vyčių suvažiavimas įvyks Toronte, Priskėlimo parapijos patalpose š. m. spalio mėn. 26 d. Kanados Lietuvių Dienos metu. Suvažiavimas numatomas pradėti 11 val. ryto ir bus uždarytas 4 val. p. p., kad suspėjus į Lietuvių Dienos aktą ir programą. Kviečiame visus regis-

truotis nedelsiant pas tautininkus - es. Visi registruojasi ir neturintieji nakvynės praneša per savo vadovus "Šatrijos" tauto tautininkui s. L. Gviladienei iki spalio mėn. 19 d. Platesnė dienos programa bus paskelbta vėliau.

Kanados Rajono Vadeiva ir Vadeivė.

V. je LSS Tautinėje stovykloje susitiko trijų kontinentų skautai: iš kairės: v. s. G. Juškėnas - USA, v. s. R. Bakaitis - Australija, sl. P. Veršelis - Europa, v. s. V. Kizlaitis ir v. s. S. Stokienė - USA.

giantį jaunimo organizacijų gretas ir prisimenant, kad būti geru lietuviu yra lygiai tokia pati garbė, kaip būti geru to krašto gyventojui - piliečiui.

Kanados lietuviams.

Kanados Lietuvių Bendruomenės Septintosios Krašto Tarybos Pirmoji sesija Toronte, rugsėjo mėn. 28 d., sveikina Kanados lietuvių 50-taisiais Lietuvos nepriklausomybės metais ir linki toliau tęsti mūsų laisvės kovą iki galutinio laimėjimo.

Padėkos:

Padėka buvusiai KLB Krašto Valdybai.

Kanados Lietuvių Bendruomenės Septintosios Krašto Tarybos Pirmoji sesija Toronte, 1968 m. rugsėjo mėn. 28 d., nuoširdžiai dėkoja buv. Krašto Valdybai už 3-jų metų lietuvišką darbą, kuris buvo labai našus ir darnus ne tik Kanados

lietuviškoj dirvoj, bet ir visam išelvisijos gyvenime.

Padėka buvusiam KLB Garbės Teismui.

Kanados Lietuvių Bendruomenės Septintosios Krašto Tarybos Pirmoji sesija Toronte, 1968 m. rugsėjo mėn. 28 d., nuoširdžiai dėkoja buv. Garbės Teismui, ilgalaikiam jo nariam po daugelio metų darbo iš šių pareigų pasitraukiant.

Padėka KLB Toronto Apylinkės Valdybai ir Tėvams Pranciškonams.

Kanados Lietuvių Bendruomenės Septintosios Krašto Tarybos Pirmoji sesija Toronte, 1968 m. rugsėjo mėn. 28 d., nuoširdžiai dėkoja KLB Toronto Apylinkės Valdybai ir Tėvams Pranciškonams už vaišingą, lietuvišką priėmimą.

Tarybos Prezidiumas
Jonas Yčas,
Vincas Ignaitis,
Pranas Rudinskas.

vas nepasidavė, daug priešų nuo jo ginklo žuvo. Jam kritus, lenkų karininkas savo kareiviams įsakė nusiimti kepurę ir jį pagerbti, sakdamas tai yra Lietuvos didvyris, tai pavyzdys kaip reikia ginti savo Tėvynę.

1919 m. gegužės mėn. Aluntos šaulių būrys aktyviai dalyvavo Nepriklausomybės kovose su Aluntą įsiveržusiais bolševikais.

1941 m. prasidėjus rusų-vokiečių karui, Tauragnų šauliai - partizanai stvėrėsi ginklus ir stojo į kautynes su Tauragnus

atvykusiu rusų kariuomenės daliniu. Kautynės vyko nelygioje jėgų persvaroje. Partizanams pasitraukus, rusai rastuosius sužeistus partizanus, Joną Stundžią ir Stasį Papirtį prabiagė automatu šūviais.

1945 m. rugsėjo mėn. Vazbūtų kaime įvyko trijų dienų kautynės tarp Lietuvos laisvės kovotojų-partizanų ir rusų reguliarios kariuomenės, kurie kautynės panaudojo net ir minosvaidžius. Žuvusiųjų partizanų lafonus rusai surinko, nuvežė ir pametė Ariogalos Nukeltą į 7 psl.

kanados

LIETUVIŲ

BENDRUOMENĖ

P. Rudinskas

KLB VII - SIOS KRAŠTO TARYBOS SESIJA

Sesiją atidarė Krašto Valdybos pirm. A. Rinkūnas 11 val. ryto Prisikėlimo parapijos salėje. Invokaciją paskaitė kun. P. Baltakis, OFM. Į sesijos prezidiumą buvo pakviesti: dr. J. Yčas iš Toronto, P. Rudinskas iš Montrealio ir V. Ignaitis iš Rodney. Į sekretoriatą: dr. M. Ramūnienė iš Ottawos ir E. Čuplinskas iš Toronto.

Sesiją sveikino žodžiu Lietuvos generalinis konsulas Kanadai dr. J. Žmudzinas, BALFO vardu A. Dzironas ir KLB Toronto apyl. pirm. G. Balčiūnas. Pasaulio Liet. Bendruomenės Valdybos sveikinimus perskaitė raštu A. Rinkūnas.

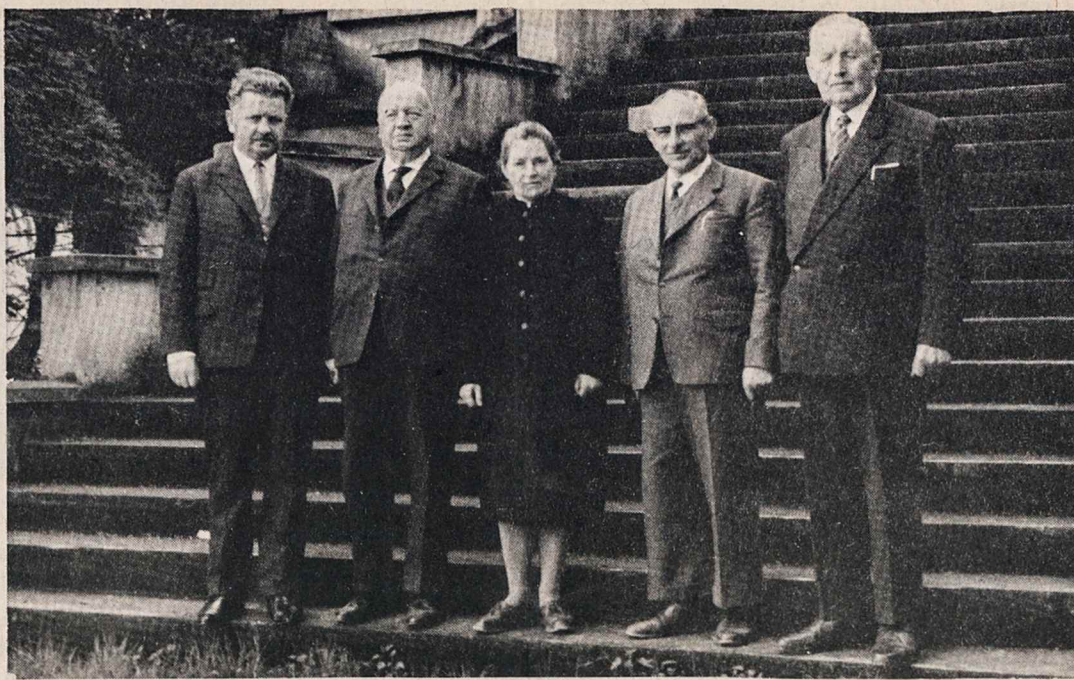
Negalėjusiam dėl ligos į sesiją atvykti J. Kardežiui nutarta pasiųsti sveikinimo telegramą.

Pranešimus apie Krašto Valdybos veiklą padarė pirm. A. Rinkūnas, Kultūros skyriaus pirm. - S. Kairys, Švietimo Komisijos pirm. - L. Tamošauskas, Jaunimo Sekcijos vadovė - G. Paulionienė, Šalpos - O. Indrelionė, Finansų - I. dr. S. Čepas, Tautos Fondo - A. Banellis, Kanados Lietuvių Fondo - dr. A. Pacevičius, Lithuanians in Canada leidinio - A. Viskontas.

Krašto Valdybos ir apylinkių veikla praėjusiais metais vyko Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukakties ženkle.

Expo 67 Montrealyje, Kanados šimtmečiui paminėti leidinyje anglų kalba, Jungtinės dainų ir šokių šventės Čikagoje, Jaunimo metai ir jaunimo kongresas, kultūros kongresas, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimas, "Gyvataro" išvyka į Prancūziją, vis tai įvykiai, kurių net ir trumpas apibūdinimas užimtų daug vietos. Visi jie pareikalavo daug laiko ir energijos iš buvusios Krašto Valdybos.

Kultūros Komisijos pirm. S. Kairys painformavo apie sparčiai augantį kanklių ir kitų liaudies instrumentų populiarumą jaunimo tarpe bei jau susikūrusius jų ansamblius. Organizuojami tautinio meno skyriai Ottawos ir Vancouverio valstybinuose muziejuose. Švietimo Komisijos pirm. pasidžiaugė pavykusiū Lituanistinių Mokyklų Kongresu Woodbridge, knygų skaitymo konkursais, pagamintomis skaidrėmis šeštadiinių mokyklų reikalu ir kitais darbais. Išdėstė dr. S. Čepas pranešė, kad Krašto Valdybos pinigine apyvarta buvo trigubai didesnė, kaip kad samatoje buvo numatyta. Pajamų gauta \$ 5,606.08, išlaidų turėta \$ 4,107.21, saldo \$ 1,498.87. Solidarumo nekestis davė \$ 1,336.00, Dainų Šventė Čikagoje \$ 1,076.00 ir 50% Kanados Lietuvių Dienos pelno

Dalis mažlietuvių dalyvavusių lietuvių evangeliku-liuteronų bažnyčios sinode. Iš kairės: mok. F. Skėrys, MLT pirm. E. Simonaitis, M. Kilienė, J. Pareigis ir H. Gelžinis. (Vokietija).

Montrealyje \$ 1,000.

Neblogai stovi finansiniai "Lithuanians in Canada" leidinio reikalai. Atspausdinta 2540 egz., jau parduota 743 egz., sugadinti 8 egz. dovanoti veltui 159 egz., sandėlyje yra 1398 ir likutis pas platintojus. Pajamų turėta \$ 10,345.19, išlaidų \$ 10,128.65, kasoj \$ 216.54. Leidinyje skolingas Krašto Valdybai \$ 1,000. Kadangi knyga noriai perkama ne tik lietuvių, bet ir kanadiečių, tai greitai laiku skolos likutis bus apmokėtas. Neparduoti knygos egzemplioriai dar galės duoti Krašto Valdybai pajamų, kadangi ta knyga nėra greitai sensanti. (Bus daugiau).

Atkelta iš 1 psl.

KAS NAUJO KANADOJE...

mininkas, ir šiuo metu daugelio laikomas lyg ir karštinčium bei pensininku, parlamente nuolat nusteina ne tik savo kolegą, bet ir visus kanadiečius. Jis energingai ir neatsilaidžiai persekioja vi-

sas naujojo kabineto ydas, nedasakymus ir abuoju. Šią savaitę jis "papurto" jauną ir arogantišką ministrą John Turnerą dėl Montrealyje nesibaigiančių padugnių žudynių. Jis reikalavo griežtesnių žygių prieš Mafią, Casa Nostrą ir kitas panašias gangsterių organizacijas, kurios vis labiau ima įsiveisti Kanadoje.

Savotiškas Kanados politinio gyvenimo baikininkas, kreditistų lyderis Real Caouette, grįžęs iš vizito Paryžium, Kanados parlamente pareiškė, kad "mums sakoma, kad Prancūzija norinti išgelbėti mus, atrodo, bet gi, kad Kanada turės išgelbėti Prancūziją". Jis patarė prancūzams susirūpinti savo problemomis, nes jų esą apstu. Kanada gi visais atžvilgiais esanti pralenkusi Prancūziją. Būty sveikintina, jei De Gaulle to patarimo laikytųsi.

Montrealio arkivysku-

pas Paul Gregoire, savo pirmam viešam pareiškime po R. Katalikų vyskupų konferencijos Winnepege, pabrėžė, kad žmonės naudoja gimdimo kontrolės priemones, turi suvaldyti savo sąžinę su Dievo nuostatais. Tokiu būdu, jis nepasisakė nei prieš, nei už paskutinį popiežiaus enciklikos žodį. Kaip žinoma, 55 Anglijos vyskupai viešai atmetė popiežiaus poziciją gimdymo kontrolės klausimais. Iš viso pasaulio tamsai paskutinis popiežiaus pareiškimas susilaukė gausios ir griežtos opozicijos katalikų ir kitatikų tarpe.

Biafra, sukilusi Nigerijos respublikos dalis, tebetiesia kovą su vyriausybės daliniais. Biafros kariai vadovauja buvęs vokiečių kariuomenės puskarininkis Rolf Steiner, perėjęs svetimšalių legiono pragarą ir dabar pakeltas į pulkininkus. Biafros tebevaldomoj teritorijoje siaučia neapsakomas badas. Visa eilė

LIETUVIAI LENKIOJE

Liepos pabaigoje Vilniuje lankėsi keletas lietuvių mokytojų iš Seinų apylinkių, o taip pat ir lietuvių visuomeninės kultūrinės draugijos Wroclavo (buv. Breslau) skyriaus pirmininkas Vytautas Markavičius. Gimęs - augęs Vilniuje, tik 1946 metais baigęs Vilniuje, kaip jis pats sako, Vytauto Didžiojo gimnaziją ir išvykęs į Wroclavą, į Politechnikos institutą, kurį baigęs ir pasilikęs ten pat gyventi. Pasikalbėjime su Tiesos korespondente pateikė apščiiai žinių apie lietuvių Lenkijoje.

Lenkijoje šiuo metu gyvena daugiau kaip 20 tūkstančių lietuvių. Įvairiais keliais jie čion atvyko. Vienų gimtinė Lenkijoje, kiti karo keliais atklydo, trečių - žmonos ar vyro atvadinti. Didžioji Lenkijoje gyvenančių lietuvių dauguma susibūrusi Balstogės vaivadijoje, Seinuose. Čia palaidotas lietuvių rašytojas Antanas Baranauskas. Seinuose gyvena apie 12 tūkstančių lietuvių. Čia ir yra lietuvių visuomeninės kultūros draugijos, kuriai vadovauja Algirdas Skripka, centras. Lietuvių galima sutikti ir Varšuvoje,

organizacijų ir tautų bendro moterims ir vaikams suteikti pagalbą. Net Kanados parlamente opozicijos vadas Stanfield kalbino liberalų vyriausybę, kad ji permažai dedanti pastangų aprūpinti Biafros badaujančius maistu.

Wroclave, Šečecine, Gdanske, Sopote ir kituose Lenkijos miestuose bei kaimuose.

Lietuvių visuomeninei kultūros draugijai priklauso apie du tūkstančius narių. Draugija turi du skyrius - Varšuvoje ir Wroclave, o taip pat 43 lietuvių visuomeninės kultūros ratelius Suvalkuose, Balstogėje, Liubline, Šečecine, Slupske ir kt. Draugija turi savo leidinį lietuvių kalba - laikraštį "Aušra", kurį redaguoja Zigmundas Stoberskis. Draugijos Wroclavo skyriui priklauso 110 narių.

Wroclavo centre priešais miesto rotušę įsikūrusi lietuviška seklėja, Wroclavas, Rynek 7.

Seklėja - tai tartum mažutė Lietuvos salelė Lenkijoje. Praverus jos duris, prieš akis atsiveria Vilniaus panorama su Gedimino kalno papėdėje boluojančia katedra. Seklėjos lankytojai nuolat gali susipažinti su lietuvių dailininkų darbų reprodukcijomis. Kas mėnesį keičiama ekspozicija. Seklėjoje visada galima rasti naujausius Lietuvos ("LTSR". E.) laikraščius ir žurnalus, pasiskaityti lietuvišką knygą. Turime daugiau kaip 600 tomų lietuviškų knygų bibliotekėlę. (Išėjimo laikraščiai ar knygos į Lenkiją patenka labai sunkiai ir retai. Lenkijoje cenzūra šiuo atžvilgiu nenusileidžia rusiškajai.)

Wroclave gana popu-

Nuakelta iš 6 psl.

STASYS GERVILAS

7.

TRYŠ NUPLĖSTOS KAUKĖS

(N. Lietuvos slaptosios policijos detektyvo pergyvenimai Vilniuje ir Vilniaus krašte 1939 - 1944 metais).

Birželio mėn. 22 d., rytą, dar patamsiai, dešimtys sunkvežimių su moterimis, vaikais ir baldais važiuo Valkininkų ir Varenos link - į geležinkelio stotį, kur į tuščius vagonus pakrovė atvežtus daiktus ir moteris su vaikais. Sunkvežimiai su kareiviais grįždavo atgal ir taip paskubomis važinėjo kelias valandas. Iš to supratom reikalo rimtumą ir laukėm nežinomų įvykių. Tačiau ilgai laukti nereikėjo. Birželio mėn. 22 d. apie 11 val. ryto šeši vokiečių naikintuvai, žemu skridimu, pasirodė iš pietų šiaurės link. Keturi pasuko į pietų vakarus ir staigiu užpuolimu sunaikino Merkinės - Perlojos aerodromą, iš kurio matėsi debesys dūmų, o antri du apšaudė Vilniaus link geležinkelio stotį. Gaunamos žinios buvo tikros - karas prasidėjo. Ir vėl naujos bėdos - nauja okupacija.

Aprašydamas 1940 ir 1941 metų pradžios komunistų okupacijos metu savo pergyvenimus ir nuotykius Vilniuje, buvau pralaidęs vieną didesnę įvykį, kuris įvyko Vilniaus priemiesčio Antakalnio viename iš geresnių rektorijų.

N. Lietuvoje keliolika metų dirbau saugumo policijos tarnyboje iki atvykimo į Vilnių. Vilniuje buvau prikandiruotas į kriminalinę policiją, kur dirbau iki komunistų okupacijos. Kaip jau esu minėjęs, po okupacijos ir komunistams pirmoje eilėje pertvarkant policijos kadrus, gal už dviejų savaičių buvau paliuosutas, bet kartais pasikalbėdavau su vienu kitu tarnautoju, kurie, kaip visą laiką tarnavę krim. policijoje, buvo komunistų palikti ir toliau dirbti su apygardos viršininku, baigsiu Kauno universitete teisę, Krasausku.

1940 m. spalio mėnesį, vieną dieną, sutiktasis krim. policijos vienas tarnautojas pasakė, kad, vakar vakare turėję labai nemalonų įvykį viename Antakalnio restorane, kur žuvęs vienas geras tarnautojas ir buvo nušautas vienas teroristas, o antras pasprukęs.

Man išdirbusiam keliolika metų slaptosios policijos tarnyboje ir turėjusiam panašių įvykių, buvo įdomu sužinoti, kaip ir kodėl tas įvykis, kur ir kieno buvo klaida, kad turėjo žūti geras prietelius ir jau su 2-3 metų prak-

tika tarnautojas X. Juk tebuvo padaryta klaida, arba neapgalvotai parodyta draša.

O buvo taip: vienas iš tarnautojų buvo gavęs žinių, kad Antakalnio restorane praleidžia gerai laiką du ieškomi vagystoristai, kurie neatidėliojant turėtų būti suimti. Tarnautojas, pranešęs tas žinias viršininkui Krasauskui, gavo papildomai dar tris tarnautojus ir skubiai išvyko suimti teroristų. Atvykę prie minėto restorano, du ginkluoti tarnautojai palikė laukė, o kiti du įėjė vidų. Turėdamas gerą informaciją (o gal ir fotografiją) apie teroristus, vienas tarnautojas paprašė jų asmens dokumentų. Vienas teroristas, tartum ieškodamas dokumentų, iš rankovėje paslėpto revolverio šovęs į tarnautoją, kuris gavęs mirtiną šūvį, sukritė ant grindų. Kitas tarnautojas, pagautas panikos, nesusiorientavo tolimesniai veiksmui. Puspilniame restorane kilus šamišui, teroristai - vienas per langą, kitas per duris - bėgo laukan. Bet vienas iš jų buvo nušautas, o kitas pabėgo.

Bolševikų - komunistų prokuratūra iškėlė Krasauskui bylą už nesudarymą tinkamo plano, kuris turėjo būti nubraižytas ant popierio su asmenų pavardėmis; kas ir kokiame vietoje turėjo stovėti ir kokį uždavinį turėjo atlikti. Neblogai turėjo žūti geras prietelius ir jau su 2-3 metų prak-

tika tarnautojas, gavęs žinių apie teroristus, užėjusius į tokią ar kitokią vietą, kur yra gera proga juos suimti, negalėjo teroristus išpėti ir paprašyti, kad palauktų - pabūtų ilgiau, kol bus sudarytas jų suėmimo planas. Tai gana juokingi ir įdomūs komunistų planų planai ir kiti potvarkiai - net ir kriminalinei policijai.

Iš tikrųjų, komunistų čekistų yra išdirbti panašūs įstatymai bei potvarkiai, kad viskas turi būti daroma pagal planą iš anksto sudarytą. Komunistai okupuotose kraštuose ir Lietuvoje teroro vykdė ir vykdą pagal planą, genocidą vykdą pagal planą, okupuotų kraštų gyventojų ekonomiskai išnaudoja pagal planą, kitų tautų nutautinimą vykdą pagal planą, įvairių tautybių žmones verčia komunistais bei Kremliaus šnipais pagal planą, ir t. t. ir t. t.

Ponas Kosyginas, važinėdamas po svetingą Ameriką, sakė kalbas ir atsakinėdavo į korespondentų klausimus tik pagal "liniją ir planą" taip pat. Ir labai juokingai atrodo, kad ir tokios didelės figūros, kaip Kosyginas, bei kiti žymūs komunistų pareigūnai, kalbėdami pasaulinėje viešumoje, jaučiasi suvaržyti tuo pasenusiu kompartijos "linija ir planu" ir kalba pagal planą, lyg Afrikos papūga, gavusi iš kompartijos centro cukraus gabalėlį, kurio negali praryti.

Minsko ap. komunisti-

nio teismo sprendimu, p. Krasauskas, už nesudarymą teroristams suimti plano, buvo nubaustas 3 metus sunkiųjų darbų kare. O kiti karo ir vokiečių kariuomenės okupavus Lietuvą, Krasauskas palikęs Rusijoje, kur išbuvęs keliolika metų, gerokai po karo grįžęs be sveikatos buvo sunkių pergyvenimų palaužtas, į Lietuvą.

Vokietijos nacių kariuomenė, 1941 m. birželio mėn. 24 d. visą Lietuvą okupavus, lietuviai ėmėsi iniciatyvos organizuoti vyriausybę ir administraciją. Kaip visoje Lietuvoje taip ir Vilniuje įsakomai šaukė visus N. Lietuvos buvusius tarnautojus grįžti į įstaigas, kuriose kas buvo dirbęs.

Daugumas buv. tarnautojų - taip ir aš paklauses šaukimo tuč tuojau grįžau iš kaimo į Vilnių, Šv. Jono g. Nr. 3 ir prisistatęs laikinai einančio pareigą M. gaunu paskyrimą į tam tikrą skyrių, kuriame jau buvo keliolika senų pareigūnų ir apie pusę visai naujų žmonių, iš kurių buvo tinkamų ir netinkamų krim. policijos pareigoms, ypač tuo laikotarpiu ir sudėtingoms pareigoms eiti.

Skubiai šiek tiek tinkamai susitvarkę pačioje įstaigoje per 1-2 savaites buvo palikta mažiau pusė tarnautojų - visi iš Nepriklausomybės laikų su keliolikos metų praktika ir keli nauji, kurie įvairius darbus galėjo atlikti tik su senų tarnautojų žinia

ir jų vadovybėje. Taip susitvarkę ir įėję beveik į normalias vėžes laikinai Lietuvos vyriausybei tvarkant viso krašto administraciją, staiga vėl skaudus smūgis - nacių vyriausybė ją panaikina ir Gebiets Komisarai perima viso krašto administraciją, o SD (Sicherheitsdienst) karininkai perima visą policiją savo žinion.

Podienos kitos SD karininkai, berods trys su kapitono laipsnio, atėję mūsų įstaigą ir sušaukę visų tarnautojų susirinkimą, išdalina vokiečių kalboje specialias blankas ir ragina atsakyti į blankose esamus klausimus. Čia jau ir paaiškėjo kas moka vokiečių kalbą ir kas nemoka, vieni antriems padėdami užpildome ir paduodame karininkams, kurie atydžiai paržiūrėję ir padarę kai kuriuos atžymėjimus pasakė trumpą kalbą ragindami prisijungti aktyviai ir bendrai kovai su komunistu ir įsakmiai ragino pasilikti tarnyboje SD vadovybėje. Po trumpos prakalbos dar paklausė: kas pasilieka toliau dirbti savo pareigose - pakelti rankas, Dauguma tarnautojų pakėlė rankas - pasilieka. Klausia kas nori pasitraukti iš tarnybos pakeičiant taip pat rankas, apie vienas ketvirtadalis visų buvusių susirinkime pakelia rankas - nori išeiti iš tarnybos. Vienas karininkas paklausė kodėl? Atsakymai buvo įvairūs bet labai rimti ir pamatuoti; vienas sakė turįs gerą ūkį ir, ypač karo metu reikalinga gerai vesti ūkį, kad duoti produkciją, antras atsakė, kad bolševikų čekistai išvežė jo artimas gimines ir buvę pasislėpę kitose vietose du mažamečiai vaikai, kuriuos jam reikia prižiūrėti, trečias pasakė, kad komunistų čekistai tardydami jo tėvą skaudžiai sumušę, kuris karui kilus išėjęs iš kalėjimo, dabar serga ir jisai turi tėvą gydyti ir prižiūrėti ir t. t. SD karininkai ramiai išklause norinčių tarnautojų pasitraukti gyvu žodžiu pasakytus pareiškimus - sutinka be jokių tolimesnių klausimų.

Po virš minėtų SD karininkų apsilankymo ir girdėtų jų išdirdžiai pareikštų pareiškimų, palikome nusiminę su sumazėjusia energija dirbti, bendrai padėčiai esant be išesies vėl turėjom persiorganizuoti į skyrius skyrių padalinius ir gavę paskyrimus pradėjome dirbti, nors ir labai prie nenormalių sąlygų, komplektuojant gaunamas žinias ir pagal žinių svarbumą bei nusikaltimą padarytų komunistų valdymo laikais ir esamuojų laikotarpiu. Pranešimų ir žinių apie komunistų čekistų ir jų bendradarbių padarytus nusikaltimus, buvo gaunama labai daug ir taip pat komplikuotų liečiant daug asmenų, kurie, kad ir šiek tiek nusikaltę bet nesuskubę pasitraukti iš Lietuvos ribų bėgant komunistų valdžiai. Daugiau bus.

KULTŪRINĖ KRONIKA

Mirė akt. V. Dineika

V. Dineika, daug dirbęs Lietuvos teatre, rugsėjo 25 d. miręs Lietuvoje.

V. Dineika buvo gimęs 1900 m. sausio 1 d. Rygoje, ligi 1914 metų mokėsi Rygoje, ligi 1916 m. Petrapily. Dineika 1914 m. Petrapily įstojo į J. Vaičkaus dramos studiją, 1916 m. į Vaičkaus skrająjamą trupę ir su ja 1918 m. atvyko į Lietuvą, kur vaidino Vilniuje ir provincijoje. Dalyvavo kovose dėl Lietuvos nepriklausomybės. 1920 — 1924 m. Dineika vaidino teatre, gi 1924 — 1926 m. atvykęs į JAV, drauge su A. Vanagaičiu, J. Dikiniu ir J. Olšausku sukūręs Dzimdzi - Drimdzi teatrą, su juo važinėjo po lietuvių kolonijas.

Po 1930 m. buvo plačiai žinomas, kaip vienas "Linksmųjų brolių" Valst. Radiofonie ir kitur (drauge su J. Petrausku ir H. Kačinsku).

Nuo 1926 m. — Valstybės teatre Kaune

Lietuvon 1926 m. grįžęs, V. Dineika stojo į Valstybės Teatrą Kaune ir dramoje vaidino ligi antrosios sovietų okupacijos ir dar kelerius metus Lietuvą pavergus, maždaug ligi 1949 m. Velionis dirbo ir teatro pedagoginėje srityje ir, paruošė eilę jaunų aktorių. Apie 20 pasitarųjų metų velionis dirbo Lietuvos kinematografijos srityje — jis buvo "dublažo režisierium", atseit, dirbo, sovietų ir kt. filmus įkalbant lietuviškai.

TRYS SOLISTĖS KRIŠTOLAITYTĖS — DAUGELIENĖS KONCERTAI

Nors Juzė Krištolaitytė atvyko iš Amerikos Vokietijon ne pramogauti ir koncertuoti, o sergančio brolio lankyti, bet labai prašoma sutiko padainuoti savo tautiečiam.

Pirmiausia ji apsilankė ir dainavo Vasario 16 gimnazijos mokslo metų baigimo akte liepos 12. Ją palydėjo skubiai iš Manheimo iškviešta pianistė K. Buettner, kuriai lietuvių melodijos nėra svetimos. Solistė čia padainavo keletą mūsų liaudies dainų, kelias lietuviškas kompozicijas ir Gildos ariją iš Rigoletto operos. Nelauktos viešnios koncertas mokytojams ir moksleiviams buvo didelė staigmena, labai pakėlus pabaigtųjų iškilmingumą ir nuotaiką.

Antrasis, gerokai didesnis koncertas įvyko liepos 19 Schwetzingene lietuvių darbo kuopos vyrams. Jei Romuvoje visi klausytojai buvo lietuviai, tai čia jų tarpe matėsi nemaža amerikiečių ir vokiečių. Solistė padainavo liaudies dainas, Šuberto "Žuvelę". Mozarto "Lopšinę", Kačanausko, Tallat-Kelpšos, Br. Budriūno kūrinius ir trejetą arijų iš įvairių operų. Gausūs plovimai rodė, jog dainavimu buvo visi sužavėti.

Liepos 21 solistė Krištolaitytė — Daugelienė giedojo Kaiserlauterne per lietuvių pamaldas. O po pamaldų davė turiningą, net išties valandą trukusį koncertą. Dainavo liaudies dainas, lietuvių kompozitorių kūrinius ir operų arijas. Koncerto rengėjas — vietos lietuvių ka-

talikų parapija. Daugumą klausytojų sudarė lietuvių darbo kuopos Kaiserlauterne vyrai bei jų šeimoms ir pavieniui gyvenantiečiai, bet buvo ir iš toliau atvykusių.

Beveik visi koncertų klausytojai solistę Juzę Krištolaitytę — Daugelienę dainuojant girdėjo pirmą kartą. Ji paliko brandžios dainininkės įspūdį.

LITUVAI MENININKAI ĮSVYKSTA (PIETŲ AMERIKA)

Inž. Vladas Venckus, Venezuelos Lietuvių Bendruomenės pirmininkas, suorganizavo du koncertus lietuviams menininkams vykstantiems koncertų kelionei į Pietų Ameriką. Solistės Aldonos Stempužienės ir kom. Darius Lapinskas pirmasis koncertas įvyks spalio 17 d. Venezuelos sostinėje Caracas, kurį rengia Venezuelos amerikiečių centras. Spalio 19 d. Valencija mieste įvyks koncertas lietuviams ir kviesiems svečiams užsieniečiams, kuriame taip pat rečituos lietuvių poezijos ir dramos veikalų ištraukas aktorius Leonas Barauskas. Spalio 20 d. Maracay viešbutyje. Maracay mieste Vlako atstovybės pirmininkas Jurgis Bieliūnas su poniu rengia menininkams atsisveikinimo pokylį, kuriame dalyvaus aukšti Venezuelos pareigūnai bei užsienio diplomatai. Iš Venezuelos menininkai išskrenda į Kolumbiją, Argentą, Urugvajų ir Braziliją.

Šią menininkų kelionę organizuoja ir globoja PLB valdyba.

DARIUS LAPINSKAS DIRIGUOS BOGOTOS SIMFONIJOS ORKESTRĄ Kolumbijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkas

Literatūros vakaro New Yorke dalyviai: S. Santvaras, programos vedėja A. Uknevičienė, A. Gustaitis ir P. Andriūšis. V. Maželio nuotrauka

ko kun. Mykolo Tamošiūno iniciatyva Bogotos valstybinis simfonijos orkestras užangažavo solistę Aldoną Stempužienę ir dirigentą komp. Darius Lapinską dviem koncertams, kurie įvyks spalio 25 ir 27 dienomis Bogotos miesto teatre. Abu koncertus su simfonijos orkestru diriguos Darius Lapinskas.

Kadangi PLB valdyba šią menininkų kelionę organizuoja Laisvės Kovos Metų idėjai stiprinti, todėl daroma pastanga, kad vienas minėtų koncertų būtų dedikuotas Lietuvos Nepriklausomybės 50-ies metų paskelbimo sukakčiai prisiminti.

Kolumbijos lietuviams rengiamas dar atskiras koncertas Bogotoje, kur solistė Aldona Stempužienė ir akt. Leonas Barauskas pasirodys išskirtinai lietuvių liaudies dainų ir literatūrinės kūrybos režitalyje.

AMERIKOS INŽINIERIŲ IR ARCHITEKTŲ S-GA

šiais metais išleido Lietuvių Inžinierių ir Architektų Metraščio IV-tą dalį "Pramonę kuriant ir gamybą plečiant".

Šekančios Metraščio dalys bus leidžiamos kaip tik bus paruoštos. IV-toje Metraščio dalyje aprašy-

ta pramonės vystymasis Lietuvoje nuo senovės iki dabartinių laikų kartu pavaizduojant lietuvių inžinierių ir pramonės darbuotojų dalyvavimą Lietuvoje žengiant progreso keliu.

Turinyje: pramonės senovės Lietuvoje, Didžiojoje Lietuvos Kunigaikštijoje, svetimųjų valdymo laikais, Nepriklausomoje Lietuvoje, pereinamųjų okupacijų metais, okupuotoje Lietuvoje ir kitose valstybėse.

Gale šio leidinio idėta asmenų rodyklė apimanti virš 600 pavardžių, kurios metraštyje kalbant apie pramonę yra paminėtos.

Tai, berods, bus vienas didesnių lietuviškų leidinių, apibūdinančių Lietuvos pramonę.

Inžinierių ir Architektų Metraščio I tomą sudarys 10 dalių:

1. Už Lietuvos ir tautų laisvę kovojant.
2. Mokyklas steigiant ir technikos mokslus dėstant.
3. Architektūrinę statybą kraštą puošiant.
4. Pramone kuriant ir gamybą plečiant (atspausdinta).
5. Kelius gerinant ir susisiekimą tobulinant.
6. Krašto apsaugos ir karinės technikos tarnybą vykdančių.
7. Žemės ūkiui talkinant.

TREJOS DEVENERIOS

VEDA DR. GUMBAS

RAŠO "ŠLUOTA"

Išrašas

ISA KYMAS Nr. 113

Jonava,

1967 m. gegužės mėn. 18 d.

§ 1

Uždrausti nuo š.m. birželio 1 d. MSV teritorijoje gyvenantiems asmenims laikyti daugiau kaip po 6 vietas ir vietai neleisti laikyti kitų paukščių.

§ 4

Prašyti medžiotojų draugijų, kad ji išsaudytų visas valkataujančias vietas. Prašyti pirmąjį pravalmą atlikti š.m. gegužės 18 d.

§ 5

Vyr. inspekt. kadru reikalingas Danylienei R. pateikti šio įsakymo šį tvirtinti Markutiškių DŽPT artimiausiu laiku. Šio įsakymo nuorašus išduoti namų komendantams, kad pastarieji supažindintų gyventojus.

Jonavos MSV Viršininkas /VYČAS/

Tai, dabar belieka palinkėti išleisti valstybinį įstatymą kovai ne tik su valkataujančiais šunimis bei katėmis, bet ir valkataujančiomis vištomis. Tai įgalins dar geriau atlikti melioracijos darbus „pravalmą“ Jonavos rajone.

8. Žemės turtus tiriant ir energiją tiekiant.

9. Į centrinės organizacijos veiklai apsiungiant.

10. Techninę spaudą išleidžiant ir ją ugdant.

Inžinierių ir Architektų Metrašties gaunamas visuose ALIAS ir KanaDOS PLIAS skyriuose bei Metraščio redakcinėje komisijoje, kuri atlieka ir jo platinimą.

IV - ta Metraščio dalis siunčiama prisiuntus 2 dolerius redakcinės k-jos vardu šiuo adresu: J. Dorchys, 27 Bourneside St., Dorchester, Mass. 02124.

KANADOS OPERA ATIDARĖ SEZONĄ

Kai Europoje nėra didesnio miesto, kuriame nebūtų operos teatro, išlaikomo miesto ir valstybės lėšomis, turtingojoje Amerikoje yra vos tik kelios operos sunkiai bei išsilaikančios. Kanadoje gi yra tik vienas operos kolektyvas Toronte, kuris tačiau jau veikia 20

metų Canadian Opera Co. Spektakliai vyksta O'Keefe Centro salėje.

Rugsėjo 20 d. įvyko sezono atidarymas, kurian atsilankė min. pirm. Trudeau. Tai buvo priežastis, kad teatre buvo pilnos ir stovimos vietos. Populiariam pirmininkui buvo keliamos ovacijos. Perkirpti atidarymo kaspinui atsirado mergina, kuri pasinaudojo proga Trudeau pabučiuoti. Netrukus ir autografų rinkėjų.

Atidarymui pastatyta Verdi "Aida" su garsia Pietų Amerikos soliste Mirna Lakambra ir Druoneris rolėje Gloria Lane. Dirigentas E. Barbini, režisavo Canadian Opera Co. direktorius Hermann Geiger-Torel.

Prieš atėjimą į teatrą, vestibulyje ir kitur Trudeau laukė šimtai žmonių, kurie jo garbei kėlė ovacijas.

Po spektaklio teatro foje įvyko balius dalyvaujant 574 asmenim. Įžanga porai buvo 34 doleriai.

26.

VINCAS MYKOLAITYS SUKILĖLIAI PUTINAS

XV

Miške Mackevičius įsakė būriui išsiričiuoti. Reiškia patikrinti, kaip jo vyrai jaučiasi, ar viskas kaip ga, kariška jų išvaizda. Kolyška patikrino jų sugebėjimą vartoti ginklą ir atrodė labai patenkintas. — Na, kunige, — kalbėjo buvusi karininkas, — sveikinu, nuosirdžiai sveikinu! Su tokiu vaisku neprazūsimė. Tegul tik čia pasipainioja caro armijos rotos, mes jiems parodysim, kad Lietuvos žemė ne jiems!

Jis ne veltui taip kalbėjo. Jis žinojo, kad kažku šiam krašte tai vienur, tai kitur pasirodė pulkininkas barono Delingshauzeno dalinys. Ko gera, gali tekti su juo susiremti. Jei dar vakar šlėktos vadams tokia galimybė kėlė daug rūpesčio, tai šiandien, įsijungus Mackevičiaus gerai apmokytiems dalgininkams, nuogastauti nereikėjo. Saunamojo ginklo turėjo šlėktos. Jie nutarė taisyti dar neužgrūdintas jėgas ir leisti Sukilėliui dabar čia susirinko apie tūkstantis vyrų.

Rytojaus rytą Venckų Adomas, Jankauskų Kazys toje atrodė pavojinga. Reikėjo keltis gilyn į mišką. Mušio vietoj, pakelė, jie paliko didelį kapą. Jame gulėjo keliolika kovos draugų. Į kitą kapą jie suguldė kritusius priešus.

Vadai, patikrinę savo būrius, pamatė, kad stoka žymiai daugiau vyrų, negu buvo užmušta. Vadinas, pabėgė. Mackevičius šį kartą nieko nesakė. Jis giliai širdyje nuslopino savo apmaudą.

Giliai miške, radę tinkamą vietą, jie nutarė pasislėpti naktį, o gal ir sekančią dieną. Pasiruošė nakvynę po medžiais, krūmuose, kaip kas sugebėjo.

Mackevičius prie storos eglės kāmieno pasitęsė eilės. Su pėstininkais jojo apie dešimt kazokų. Priešas, matyt, nesitikėjo puolimo. Pirmosios eilės netrukus užmigo. Tačiau miegojo neilgai. Jį pažadino praejus pro Kolyškos pasislėpusį būrį ir priartėjęs kazokams, iš krūmų pasipylė šūviai. Trys raiteliai nuvirto nuo arklių, pėstininkai buvo besimetai atmintyje, o delne pajuto kardo atsitenkimą į smilką, tačiau, sulaukyti vadų, su kards ir durtuvais nį ir tarsi net lūžtančio kaulo trakstelėjimą. Jis puolė pirmyn. Čia juos pasitiko dalgininkai su Petru sipurtė, stengdamasis atsikratyti tuo kraupiu įvaizdžiu, apsižvalgė aplinkui, įsiklausė į nakties tylą. Aplinkui buvo ramu, pro medžius švietė mėnuo, kažku balsiu, dėdė Steponu ir Noreika priekyje.

Tai buvo pirmas rimtas susirėmimas su priešu. Sukilėliai, būdami žymiai gausingesni ir jausdami savo ris iš būrio pakrūmėję knarkė, toliau nusiprunkstė ant kojų.

Lietuva mūsų, tėvyne šventa,

Mes tavo sūnūs, tu būsi apginta.

Miške jie išsėję ligi vidurnakčio, o paskui žy- kilėliai, būdami žymiai gausingesni ir jausdami savo ris iš būrio pakrūmėję knarkė, toliau nusiprunkstė ant kojų.

giavo toliau. Mackevičius turėjo žinių, kad kažkur persvarą, nepabūgo, bet tvirtai laikėsi savo vietose nepertoli turi būti Kolyškos ir Kušleikos sukilėlių bū- ir spaudė maskolius atgal. Mackevičius raitas vidury rai. Po dvejo dienų Krakių apylinkėje prie Šušvės kelio atmušinėjo kardu durtuvus ir skatino saviškius. upelės jie iš tiesų surado Kolyškos ir Kušleikos bū- Kelios kulkos prazvimbė jam pro galvą. Staiga jis rūs. Džiaugsmingas tai buvo susitikimas. Mackevičius ir Kolyška sveikinosi kaip seni draugai, Kušleika lanco saldoto, nedrįsta jo kirsti dalgiais, bet vien su dideliu dėmesiu ir pagarba sutiko tą garsųjį kunigą — kursto vienas kitą: — Mušk tuje! — Tujen mušk!..

O saldotas jau jau siekia vieną durklą. Kaip žaibas puolė Mackevičius ir smogė kardu saldotui į smilką. — Šitaip reikia gudą mušt! — sušuko nesavibalsu. — Tas sukniubo vietoje negyvas. Širpulus nuvėrė kiurai Mackevičių. Jis delnu juto, kaip kardas atsitenkė į maskoliaus galvą, kaip sutriuškino jam smilką.

— ...Aš užmušiau žmogų... — blykstelėjo mintis, ir vėl viskas aptemo. Tačiau tą pat akimirka sąmonė grįžo su nepaprastu ryškumu. Jis matė viską, teisingai vertino kiekvieną priešą pajudėjimą, žinojo, kaip atkirsti smūgį, kaip pasisukti.

Mušis truko neilgai. Maskoliai, pamatę sukilėlių persvarą, pasuko į krūmus ir atsisaukydami traukėsi atgal. Sukilėlių vadai pasitenkino atmušę puolimą. Jie nutarė taisyti dar neužgrūdintas jėgas ir leisti priešiui pasitraukti. Tačiau pasilikti toje pačioje vietoje atrodė pavojinga. Reikėjo keltis gilyn į mišką. Mušio vietoj, pakelė, jie paliko didelį kapą. Jame gulėjo keliolika kovos draugų. Į kitą kapą jie suguldė kritusius priešus.

Vadai, patikrinę savo būrius, pamatė, kad stoka žymiai daugiau vyrų, negu buvo užmušta. Vadinas, pabėgė. Mackevičius šį kartą nieko nesakė. Jis giliai širdyje nuslopino savo apmaudą.

Giliai miške, radę tinkamą vietą, jie nutarė pasislėpti naktį, o gal ir sekančią dieną. Pasiruošė nakvynę po medžiais, krūmuose, kaip kas sugebėjo.

Mackevičius prie storos eglės kāmieno pasitęsė eilės. Su pėstininkais jojo apie dešimt kazokų. Priešas, matyt, nesitikėjo puolimo. Pirmosios eilės netrukus užmigo. Tačiau miegojo neilgai. Jį pažadino praejus pro Kolyškos pasislėpusį būrį ir priartėjęs kazokams, iš krūmų pasipylė šūviai. Trys raiteliai nuvirto nuo arklių, pėstininkai buvo besimetai atmintyje, o delne pajuto kardo atsitenkimą į smilką, tačiau, sulaukyti vadų, su kards ir durtuvais nį ir tarsi net lūžtančio kaulo trakstelėjimą. Jis puolė pirmyn. Čia juos pasitiko dalgininkai su Petru sipurtė, stengdamasis atsikratyti tuo kraupiu įvaizdžiu, apsižvalgė aplinkui, įsiklausė į nakties tylą. Aplinkui buvo ramu, pro medžius švietė mėnuo, kažku balsiu, dėdė Steponu ir Noreika priekyje.

Tai buvo pirmas rimtas susirėmimas su priešu. Sukilėliai, būdami žymiai gausingesni ir jausdami savo ris iš būrio pakrūmėję knarkė, toliau nusiprunkstė ant kojų.

arklys.

Mackevičius apsivertė ant kito šono ir stengėsi užmigti. Veltui. Saldotas su perkirstu smilkiniu stovėjo akyse. Užmušėjo, kunigo moralisto, sąžinėj ėmė judėti širpūs priekaištai.

— ...Aš, kunigas, užmušiau žmogų... Nekaltą žmogų... Už ką aš jį užmušiau?.. Jį varė į tą mūšį, kaip ir aš savuosius... Kas jis?.. Dar jaunas vyras. Tur būt, paliko tėvus, motiną, gal žmoną, mažą kūdikį?.. Kaip jie verks sužinoję...

Paskui jis ima save tramdyti, gėdyti:

— Ko aš ištižu dėl paprasčiausio dalyko?.. Žuvo mūšyje žmogus. Daug jų žūva. Jei ne jis, tai tie du vyrukai arba aš pats. Tam ir sukilimas, karas... Sukilimas dėl didelio, švento reikalo... Aukos reikalingos, būtinios.

— ...O kas, jeigu viskas perniek? Valdžia stipri. Vaisko turi daug. Jis gerai ginkluotas. O jie, sukilėliai?..

Ir vėl prieštaraimų knibždėlynas sujudo Mackevičiaus galvoj. Tie kaimo vyrukai, akiai juomi pasitikėję! Ir tie kapai — ten, prie Naujaberzių, ir čia, prie Šušvės upelės. Čia jau didesni, gausingesni... Jau po pirmųjų susirėmimų štai atsirado bėglių, dezertyrų!..

Pykčiu sukunkuliuoja Mackevičiaus širdis. Jis sukančia dantis ir kietai suspaudžia kumštį. O kumštį pajunta kardo rankena, kaip ji atsitenkia nuo smūgio į kareiviuko smilką... Ach?..

Prieš aušrą jis užmigo. Per miegus blaškėsi ir kažką niurnėjo. Oras atšalo, pūstelėjo žvarbus vėjelis. Jis neučiuomais dangstėsi rudinės skvernais.

Pakirdo, saulei jau patekėjus. Atsikėlė, pasiražė. Kairįjį šoną nusmelkė dieglys. Galva iš lengvo svaiogo, veidas degė, krėtė drugys. Jis vėl išsitiesė aukštieles, apsiklojo.

Pirmasis juomi susirūpino Steponas Balsys. Buvo aišku, kad Mackevičius negaluoja. Išvėrė jam arbatos su žolemis. Ne ką tai padėjo. Visą dieną jis veltui stengėsi atsigrębti. Vakare drugys ėmė žvarbiau krėsti. Veidas liepsnojo. Naktis praėjo neramiai. Steponas prie jo budėjo.

Rytojaus rytą atlankė jį Kolyška su Kušleika. Visi nutarė, kad jis sunkiai apsirgo ir kad jį reikia paguldyti kur nors saugioje kaimiečio troboje. Prižiūrimas jis greit pasveikėjo. Jis veltui priešinosi.

Pavakariui Steponas jį išvėžė į Kolyškos nurodytą vietą. Iš ten netoli ir Paberžės parapija. Savos vietos. Steponas veikiai suras Dimšą. Tas jį pastatysias ant kojų.

Daugiau bus.

Petras Butenas.

DĖL ETNOGRAFINIO ŽEMĖLAPIO

"Nepriklausoma Lietuva", 30-31 nr. 1968 m. yra išspausdinusi: a) žemėlapi "Lietuvos etnografinės sienos, nustatytos Lietuvos Tyrimo Instituto. Braižė J. Andrius. JAV. 1968"; b) J. Andriaus "Pastabos prie geografinės (Turėtų būti: etnografinio. PB.) Lietuvos žemėlapi"; 3) ilgą J. Kardelio "Labai blogas Lietuvos žemėlapis" straipsnį, liečiantį tą žemėlapi ir dar daug ką, ir 4) iš Lietuvos TSR istorija. I t. Vilnius. 1957 m. leidinio "Lietuvių ir Prūsų žemės XIII a." žemėlapi.

Kai kas iš suinteresuotųjų ar išmanytojų savo keliu periodikoje atsiliaps, jei atsiliaps, dėl pirmojo žemėlapi, tai po to gal pasiseks laikraštyje išspausdinti ir dar vieną kitą naujesnę retesnę žinią apskritai apie tą žemėlapi, kartu privalant omenėje būtinai turėti Lietuvos etnografinių ri-

bų ir atsikūrusios Lietuvos valstybės etnografinių sienų žemėlapius. Būtu sveika, jei skaitytojas iš to žemėlapi susirankiotų visus vietovardžius, tautovardžius ir įsidėmėtų jų dislokacijas, etnografinės, kartografinės bei kitokias klaidas ir būtinai palygintų su per pastaruosius kokių dvejus metus laikraščiuose, žurnaluose ir knygose išspausdintais žemėlapiais ar žemėlapiniais projektais; jų turėtų būti ir M. Anyso išleisimoje knygoje. Tai būtų gera ir geopolitikos pamoka. O šį kartą tepaliesiu antrąjį žemėlapi bent trumpai, kad skaitytojas tiksliau galėtų orientuotis, sugretindamas tuos abu žemėlapius ir šiaip pamatydamas net didelių nevienarūšių skirtumų tarp jų bei jų paskirties nevienodumą.

Pirmasis žemėlapis, kaip rašoma, yra "Lietu-

vos etnografinių sienų", kuris net iš įvairių pasaulio pusių dar neapima visų Lietuvos etnografinės šalies etnografinių ribų. Antrajame žemėlapyje kur kas irgi nėra viso etnografinio ploto, matyt, "slavinio mokslo" cenzūrą pavartojus Maskvos ir Varšuvos slavams, kaip dabar ten okupacijoje visur įprasta net ir grynai mokslo reikams. Iš pačio žemėlapi nevienu vietoje matyti, kad Sov. Rusijos okupuotoj Lietuvos mūsų mokslo žmonės yra aiškiai suvaržyti okupacinės masikinės priežiūros. O patį žemėlapi plg. kad ir su dviem žemėlapiais, prirungtais prie V.T. Pašto, Obrazovaniye Litovskogo gosudarstva. Moskva. 1959. leidinio, kaip jų panašių randamų ir kituose slavų leidiniuose, ir kurie priverstinai ir išimtinai tevertojami ir Sov. Rusijos ar jos prozelitų bei satelitų mokyklose.

KLADINGA

Numeracija ir kitokios klūtys, mokslo tiesą pažeidžiančios ir to antrojo žemėlapi vertę bei nau-

da naikinančios. Žemėlapi net iššpausdinta "Lietuvių ir Prūsų žemių XIII amž." 18 sričių, iš kurių bent 9 yra klaidingai žemėlapiškai aiškintos:

I. Lietuva ir nukreiptas dėmesys į ten įrašytus ir neįrašytus vietovardžius bei jų sritines pozicijas, iš akių neišleidžiant taip pat XIII amžiaus dokumento turinio: 1219 metais Lietuvos 21 kunigaikščio su Valuinės kniažestva sutarties, tuomet įrašytos rytinių slavų Valuinės-Galičės metraštyje. Tą etnografinę, istorinę ir geopolitinę tyrinėjimą bei aprašymą jį darbą dar reiks kam kaip reikiant atlikti, o XIII amžiaus Lietuva buvo kur kas didesnė, negu ją rodo minimasis istorinis žemėlapis;

II. Našias sritis ar tikrai ten? O tokio srities pavadinimo baltų lietuvių kalbos plote nėra. Tą užsimintą reikalą tuo tarpu geriau palikime istorikams pasakyti, išaiškinti ir pasisakyti bent 1968 sukaktiniais metais. O byla netik įdomi, bet ir svarbi;

Naujai išrinktoji Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos Centro valdyba.

Sėdi iš kairės Romualdas Bublys -- valdybos narys, Rimvydas Minkūnas -- išdinininkas, dr. Stepas Matas -- vicepirmininkas, Mečys Balys -- sekretorius, Juozas Augustinavičius -- narys PLIAS reikalams ir pirmininkas Jaunutis P. Nasvytis.

V. Saulė (Šiauliai) sritis turi būti tik Šiaulių sritis, o ne "Saulės", ir žr. Karys I nr. 1968 m. 7 psl.;

X. Sūduva (Dainava) tėra parodyta tik pietinės ir iš dalies vidurinės juostos, tarsi daugiau viską slavams pigiai perleidžiant. Gi lietuviška Dainava nepalyginti platesnė. Ji apima net ir Prūsų 100 x 80 km ežeryną. Apie Jotvą žemėlapyje nieko nėra;

XI. Skalva stovi per Nemuno pačio žemupio abipus. Taigi, jos dalies esama ir Lietuvos Žemaitijos pietvakariuose, kur jos vakarų kaimynystėje tais laikais būta ir Lamotos - Lomotos (1231 metais lot. Lammato) bei Pilsoto klaidinčios srities. Skalva su Kuršmarių

erdve yra Nemuno pačio žemupio lietuviškajame baseine iš senovinių laikų. Visur čia tolimuosiuose amžiuose yra susidūrę kuršių ir lietuvių bendrieji reikalai ir net gyvenimas buvo jų bendras;

XIII. Ne Barta, bet Semba;

XIV. Ne Sambija (liet. Semba), bet Barta, tiesioginė Galindos šiaurinė kaimynė. Be to, šalia Bartos (lot. Bartha) srities yra ir reikšminga durburginė lot. Plicka Bartha "Plikoji, arba augšutinė, Barta" sritis, kurios žemėlapyje nėra įrašytos;

XVII. Ne Pomezanija, lot. -lenk. Pomesania "Pamedė", bet Pagudė "pamukmė";

XVIII. Ne Pogezanija,

lot. -lenk. Pogesania "Pagudė", bet Pamedė "pamiškė".

Be to, pravartu žinoti, kad net ir tos 18 sričių ir tai ne slavų ir ne germanų, bet aiškių-baltų žemėje.

Daugiau bus.

Jeigu keliatės į JAV valstybes, apsigyvenkite amžinai žaliuojančioje ir šiltoje Kalifornijoje. Informacijos teikia ir padeda įsikurti

JOHN KUTRA
1543 - 3rd Street 395-6142
Santa Monica, Calif. 395-3358

TEISINGAS "NL" VOS "PASI SAKYMAS DĖL LIETUVOS TYRIMO INSTITUTO SIŪLOMO LIETUVOS ŽEMĖLAPIO

Drąsų, teisingą vedamąjį paskelbė "Nepriklausomos Lietuvos" redaktorius J. Kardelis savo laikraščio 30-31 nr. šių metų. Straipsnį užvardino: Labai blogas Lietuvos žemėlapis. Jis net sako, jog mūsų keikiami J. Žiugžda ir kt. iš okupuotos Lietuvos pasisako teisingiau Lietuvos ribų klausimais, negu dabartiniai tituluoti emigracijoj gyvenantieji kai kurie lietuvių mokslininkai. Kyla klausimas: kokių vardu šaukti tokius laisvuose kraštuose rašančius lietuvių mokslininkus.

Bravo, mūsų spaudos garbingas veteranas redaktorius Jonas Kardelis! Gal pasiskaitę tituluotieji susipras. Sudraustinas tokius žemėlapius braizantis, visur prikeriantis savo pavarde, žemėlapius braizantis kaip blynus, pilnus klaidų.

R. Satika.

PARDUODAMA

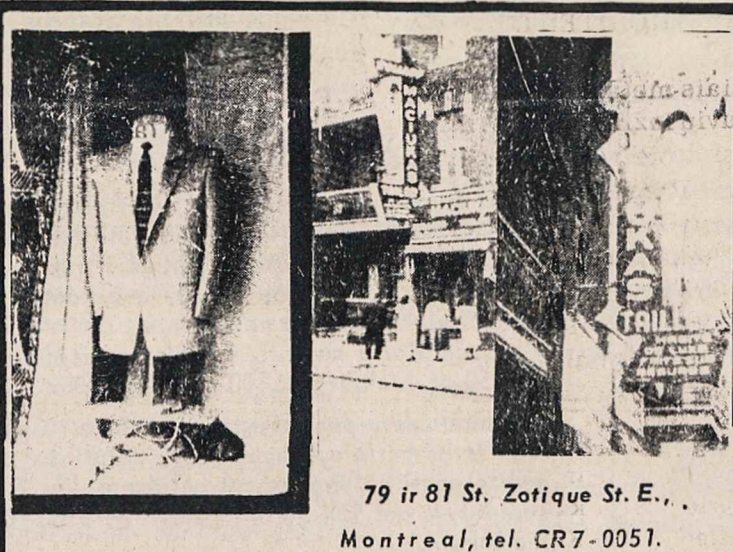
Jau išėjo iš spaudos Jono Šiauriečio įdomi knyga, "APOCALIPSE"

20 - jo amžiaus raida. Nuostabių įvykių. Romos katalikų bažnyčios reformos apocalipsės šviesoje. Perskaitykite ir apsvaistykite. Reikalaukite pas visus lietuviškų knygų platintojus arba pas leidėją šiuo adresu:

Jonas Burdikas
2272 Laval, Ville Jacques Cartier, P.Q.
Canada.

JOE'S BUTCHER & GROCERY LAURINAITIS JUOZAS

ALUS, MINKŠTI GĖRIMAI IR VISOKI MAISTO PRODUKTAI.
PRITYRĘS ŠVIEŽIŲ IR RŪKYTŲ LIETUVIŠKAM SKONIUI DEŠRŲ GAMINTOJAS.
PRISTATYMAS GREITAS IR SAŽINGAS Į NAMUS, SALES VISOSE MIESTO DALYSE.
1918 Frontenac Street, Montreal, TEL. 524-0209
/ Prie požeminio "METRO" stoties /.

79 ir 81 St. Zotique St. E.,
Montreal, tel. CR 7-0051.

Telefonas 768-6675

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.
Valome visokius drabužius ir kitą Jūsų namų apyvoką.
Savininkai:
A. Keršys, P. Petulis, P. Keršulis, A. Greibus.
1205 CHURCH Ave., Verdun, Montreal.

Universal Cleaners & Tailors

- Valau ir taisau vyriškus ir moteriškus drabužius.
- Siuvu naujus pagal užsakymus vyriškus paltus, kostiumus ir kelnes.
- Aukštos kokybės medžiagos.

239 FOURTH AVENUE | B. KIRSTUKAS

(at Wellington St.)

Tel. 769-2941

A.B.C.

SIUNTINIŲ AGENTŪRA

- ABC yra tik viena kompanija Montrealyje, kuri įgaliota priimti siuntinius ir legaliai išrinkti mūlo mokesčių.
- ABC aptarnauja LIETUVIUS klientus Montrealyje, kurių turi pilną pasitenkinimą per praėjusius 13-ka metų.
- ABC turi didelį pasirinkimą įvairių gėrybių siuntiniams, kurių yra aukščiausia kokybė -- žemiausia kaina!!!
- ABC dabar turi SPECIALIUS maisto produktus siuntiniams:

UŽ ½ KAINOS (50% NUOLAIDA)

100 sv. cukraus \$15.50 Šitos kainos įskaitant: produktus,
100 sv. miltų \$21.50 muitą, persiuntimo mokesčių ir t.t.
100 sv. ryžių \$25.00 Jūs nemokėsite nė vieno centa
20 sv. taukų \$12.70 daugiau!

Užsakykite į ABC dabar ir padarykite užsakymus, tai išvengsite skubėjimo.

ABC patarnavimas -- 100% pasitenkinimas!

Johan Tiedman Reg'd DIRBU VISŲ RŪŠIŲ BALDUS PAGAL UŽSAKYMUS

1092 Clark Street /prie Dorchester/, Montreal, P.Q.
TEL: 861-3032, vakare - 254-6898. /Kalbame lietuviškai/.

BALTIC WOODWORK CO.

DAROMOS ĮVAIRIOS DURYS, LANGAI, VIRTUVĖS KABITAI IR KITI ĮVAIRIOS MEDŽIO DIRBINIAI.
K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS.
Adresas: 547 Lafleur Str., LaSalle.
Montreal, P. Q. Tel. DO 6-3884.

LaSALLE AUTO SPECIALIST Reg'd

SAV. G. DESROCHERS

Taisau ir dažau lengvas mašinas
7717 GEORGE LASALLE, QUE.
(Priešais "Nepriklausomos Lietuvos" redakciją)
Tel.: garažo 366-0500
namų 366-4203

1920 FRONTENAC ST. - MONTREAL, P.Q.
PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS
SUKAKTUVĖS MAŽAMECIAMS
ĮVAIRIOS PROGOS

1920 Frontenac St. Montreal, P.Q.

T. Laurinaitis

ME 7-6727

DE LUXE CLEANERS

Sav. P. RUTKAUSKAS
117-6th Avenue, Lachine.

BELLAZZI - LAMY, INC.

DO 6-6941 7682 Champlain Blvd. Ville Lasalle.
Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.
Insuliacija, Ten-Test, Masonite, statybinis popieris.

Jetté & Frère Itée

Plumbing & Heating kontraktoriai

- Šildymo ir vandentiekio taisymai ir nauji įrengimai
- Gazinių priemonių pardavimas ir įrengimai
- Apkainavimas nemokamas

140 - 2e AVENUE LASALLE 366-0330

Pres. M.L. DAIGNEAULT, 7635 BOUL. LASALLE - LA SALLE

HIGHLAND AUTO BODY

CALEX GAS BAR.

DIRBTUVĖ - GARAZA S

Atliekami įvairūs automobilių taisymo ir dažymo darbai:
Infra red & Vinyl Tops painting
Gazolinas, Alyva ir kiti patarnavimai

Padangos žemiausiomis kainomis ir baterijos.

Lietuviams nuolaida.

611b Lafleur Ave. LASALLE Tel. Buss. 366-7281
Savininkai: V. Sušinskas 389-0571 ir J. Zavys 365-3252

SIUNTINIAI LIETUVON KAUFMAN'S WOOLLENS & TEXTILES

WHOLESALE & RETAIL

4115 ST. LAWRENCE BLVD. MONTREAL, QUE. TEL. VI-2-5319.

IŠ ČIA PASIŪSITE SIUNTINIUS SAVO GIMINĖMS PILNAI GARANTUOTOMIS

URMO KAINOMIS 30% 40% ŽEMIAU RINKOS KAINOS

- TURIME GERIAUSIOS ANGLIŠKOS VILNONĖS MEDŽIAGOS VYRIŠKIEMS IR MOTERIŠKIEMS KOSTIUMAMS, PALTAMS, SUKNELEMS IR ŠILKINĖS Brocade & Dainty MEDŽIAGOS.
- DIDŽIAUSI PASIRINKIMĄ KAŠMIRO, NAILONINŲ IR ŠILKINIŲ SKARELIŲ, SVEDERIŲ IR VISA KITA ŠEIMOS REIKALAMS.
- TAIP PAT PRIIMAME UŽSAKYMUS VYRIŠKIEMS KOSTIUMAMS - Made to measure - IŠ GERIAUSIŲ ANGLIŠKŲ MEDŽIAGŲ. KAINA \$54.00 ir extra kelnes \$13.50.

SAVININKAS CH. KAUFMANAS, buvęs audinių fabriko "Litex" vedėjas Kaune. Laisvai kalba lietuviškai.

TORONTO

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKAME
5% už depozitus
5½% už šėrus
KAPITALAS virš trijų MILIJONŲ DOLERIŲ.

DUODAME
mortgičius iš 7% asm. paskolas iš 7%
MILIJONŲ DOLERIŲ.

ASM. PASKOLAS duodame iki \$5.000 ir MORTGIČIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainuoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBE apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000.

Paramos nariu gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenęs Kanadoje KASOS VALANDOS: kasdieną nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p.p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. Telefonas LE 2-8723

ILGIAU LAUKSITE, ILGIAU KENTĖSITE. TIE, KURIE TIKRAI NORITE PALENGVĖJIMO, TUČTUOJAU - MINUTĖMIS GERIAU JAUSTIS.

Imkite DIANA DROPS - lašus ir tuomet palengvinsite stiprų kosėjimą slogoje, krūtinės peršalime, šalčio kėtimu, karšligėje, skausmus sąnariuose bei visame kūne, gerklės skausmus, užkimimą, bauriam čiaudėjimui, nosies negalavime, asmoje, bronchite, Dėl palengvėjimo ir laisvesnio kvėpavimo. Niekas neveikia taip -- kaip DIANA DROPS - tikrai greitai veikiančios pasekmės. Kainuoja \$2.00 butelis mūsų vaistinėje.

ROXODIUM mediciniškas skystis įtrinant greitai pagerėjimui artrito, reumatizmo, muskulių skausmų, nugaros skausmų, išsijos-šlaunies skausmų, uždegimo -- skausmų pečiuose, rankose, alkūnėse, riešuose, skausmingiems nelankstiems pirštų sąnariams, skausmų kojų riešuose, keliuose, krūtinės persišaldyme, neuralgijos -- galvos skausmų, aplinkinio ausų skausmo, veido ar sprando skaudėjimo, nuo sužeidimų, nudrėskimų, išnėrimo ir patesimo mazguotų venų blauzdose, niežėjimo, pūliavimo, spuogų veide arba visame kūne. Pasekmės greitos - minutėmis. ROXODIUM nedegina ir neerzina odos. Laikykite atokiau nuo akių.

Kainuoja \$2.00 butelis mūsų vaistinėje.

LUSCOE PRODUCTS LIMITED
559 Bathurst Street, Toronto 4, Canada.

Reportažas iš Toronto

PASIKALBĖJIMAS METRO TRAUKINYJE

Abu keleiviai jau lipdami į vagoną įsigilinę kalboje. Tiksliau tiesusis vyras, nešinas kieta apdaro portfelį, primenčią dėžę, kažką pasakoja savo bičiuliui. Jiems greta atsėdus paaiški abu esant lietuvius, o pasakotojas kalba apie Montrealyje parodą. Jie kalba negarsiai lietuviškai, neatkreipdami arčiau sėdinčių keleivių dėmesį.

Atsėdęs ir ant kelių pasidėjęs keistos odos imitacija apmušta dėžė, vyras toliau pasakoja kaip šimet irgi buvęs Montrealyje ir parodoje praleidęs keletą dienų. Jam labiausia patikę, kad ten nebuvę tų minių, tų sugrūdinių ir ilgų eilių prie pavilijonų. Visur buvo galima laisvai vaikščioti, viską apžiūrėti, niekur nereikėjo laukti. Apškritai visa paroda palikusi jam net geresnį įspūdį. Šimet ji išsprasminusi visai kitokioje šviesoje. Dėl to jis nutaręs ir planuojąs aplankyti Expo 70, kuri už poros metų įvyks Japonijoje. Dar kas paskatinęs šiam užsimojimui tai ju istaigos moteriškasis personalas. Pradžioje jis net nustebs, kai grįžęs iš atostogų patyrė, kad čia esą toks didelis susidomėjimas Japonijoje būsimą parodą. Kiekvieną atvejų, tik užsiminus apie Expo 70, pasigirdavo entuziastingas pritarimas ir planuojama kelionė. Ypač tai buvo ryškų jo bendradarbių kanadiečių tarpe. Pradžioje jis suabejojęs ar teisingai suprantaš ponį spontaniška atsisakymą. Kai kuriais atvejais jis net pasiklausęs. Negi jos vienos, be vyrų, kaip paprastai ir keliausian-

čios? Beveik visuomet jis gavęs teigiamą atsakymą. Kai kuomet ji nustebinusi išsireikšimais, kad moteriškes tikrai turinčios didelį įgeidį vykti į Japoniją, pamatyti pasaulinę parodą. Tuo jis ir buvęs daugiau paskatintas, kad tokiu sutapimu žmonės domisi tolimąja kelione ir rytų kraštą.

Greta sėdis, tamsia eilute apsirengęs bendradarbis pasiklausia, ar šalia parodos jo bendradarbis nieko daugiau neminėję? Ar svarbiausiųjų kelionės akstinu buvus tik Expo 70?

Portfelinė dežutės savininkas, klausiamai pakeldamas galvą patvirtina, kad šalia parodos jis daugiausiai nepatyręs. Jam net būtų keista, kad vykstant pasaulinio masto įvykiui kas nors kitas galėtų dar domintis. Bet jo bendradarbis suabejoja. Nors su tuo jis beveik sutinka, bet prisipažįsta, kad jo dėmesį atkreipė bičiulio paminėtos bendradarbis. Ypač jų pernelyg entuziastingas noras keliauti. Tą jis noris kaip tik pabrėžti, nes neseniai kažkur skaitęs, kad Japonijoje, vyrų tarpe esąs geišų populiarumas, paskatinęs ką nors panašaus suteikti ir moterims. Jeigu vyrų gali smaguriauti ir naudotis tų maloniųjų japonų globa, kodėl jų žmonos, pajutusias vienumą, neturėtų rasti sau prasmingesnių valandėlių. To pasekoje, Tokio mieste buvo įsteigtas klubas, kurio klientūrą sudaro išimtinai moterys. Ten pasamdyti jauni, geros išvaizdos vyrai užima nuotykių ieškančias moteris. Jie kalbina jas, šoka su jom

ir skatina gerą nuotaiką. To klubo pasiekimas esąs toks didelis, kad pasiturinčios, įvairiamžės ponios atvyksta į sostinę net iš tolimų vietų. Tarp kitko tas klubas prisilaukęs visų moralės principų. Jo aplinkoje nesą nieko nelegalaus ar išdaigingesnio. Taisyklėse esą nurodyta, kad šokių metu negalima net galvas suglausti, o tuo labiau melautis. Bet po tarnybos valandų jaunieji tarnautojai tampa nepriklausomi. Tuomet jie gali išpildyti kai kuriuos klientų pageidavimus. Jie gali jas palydėti, ar užėję į kurį naktinį lokalą socialiai pavakarieniauti.

S. Pranckūnas.

ŠALFASS-GOS GOLFO PIRMENYBĖS

1968 m. ŠALFASS-Gos golfo pirmenybės įvyko spalio mėn. 12 dieną šeštadienį Detroito, Michigan. Pirmenybės ruošė ŠALFASS-ga, pravedė organizacinis komitetas sudarytas iš Detroito LSK Kovas golfo sekcijos. Pirmenybės praėjo Jubiilejinių Metų ženkle, švenčiant 50 metų nuo nepriklausomybės atgavimo.

Pirmenybės vyko Rochester Golf Club, 655 Michelson Rd. tarp Rochester Rd. ir John R. prie Auburn Rd. Detroito priemiestyje.

Tarpmiestinės lietuvių golfo žaidynės vyko spalio mėn. 13 dieną, sekmadienį 9 val. ryto, Rochester Golf Club. Dalyvaujančių Toronto, Chicagos, Clevelando ir Detroito golfo komandoms.

Atkelto iš 3 psl.
LIETUVIAI LENKIOJE...

liarus mūsiškis lietuvių liaudies dainų ir šokių ansamblis "Vilnelė" "Vilnelė" ne kartą su pasisekimu koncertavo Vroclavo teatruose, su daina ir ir šokių apkeiliavo Vroclavo ir Opolės vaivadijas.

Narsųjų Lietuvos sūnų, Atlanto nugalėtojų Stepono Dariaus ir Stasio Girėno žuvimo 35-rių metų sukakties proga Myslībuše (buv. Soldine) atidengė memorialinę lentą.

Lenkijoje yra apie 30 lietuvių pradinių mokyklų. Daugumoje jos išsidėsčiusios Seinų krašte. Punkske yra lietuvių vidurinė mokykla, kurios direktorius, beje, yra Vilniaus Valstybinio V. Kaprisko universiteto auklėtinis Algis Uzdyla. Kaikuriuose lenkų mokyklose taip pat dėstoma ir lietu-

vių kalba.

Vroclave mes stengiamės, kad mūsų vaikai išmokyti taisyklingai kalbėti lietuviškai. Daugelis seniau gyvenančių lenkijoje yra kiek primirę gimtąją kalbą. Todėl jau treči metai prie Vroclavo skyriaus veikia lietuvių kalbos kursai, kurių vedėja yra vertėja Irena Dambrauskienė ir buvęs vilnietis Pranas Sarlo-

nas. A. Markavičius taip pat minėjo, kad buvęs Kaune, dalyvavęs Dariaus-Girėno paminklo atidaryme Aukštuosiuose Šančiuose esančiose karių kapinėse, ir tos išskilmės padariusios jam nepamirštamą įspūdį.

(Elta)

RUSŲ PAVERGOJE LIETUVOJE

PALANGOJ RUGPIŪČIO mėnesį apie 150 tūkstančių vasarotojų, o sekmadieniais bei šeštadieniais būna net apie 200 tūk-

stančių... Maitinasi daugiausia pieno produktais: kasdien iš Klaipėdos atveža 94 tonas ir pardavinėja 36-se vietose (daugiausia prie staliukų šaligatviuose).

Vegetariški polinkiai aiškinami tuo, kad vasarotojai brangina laiką, o mėsos produktai pardavinėjami vos šešiose vietose. Staliukai gatvėse, esą, per dieną aptarnauja apie 28 tūkstančius klientų.

Palanga per mažą tokioms masėms vasarotojų, atvykstančių iš visos Rusijos. Daugeliui artimesniųjų, ypač atvykstančių tik kelioms dienoms, yra įsteigtas "palapinių miestas". Čia galima "išsėsis" už 75 kapeikas per parą. Tik nėra nei šviestos, nei kur net vandens pasišildyti, o naktimis tose palapinėse net sušilti esą nelengva, nes "duodami menki apklotai". Užtat ateity žada Vanagupėj (į bus sekti ir skaldyti Amerikos šiaurę nuo Palangos) pri-

statyti devynių, dvylikos, net dvidešimt dviejų aukštų pastatų, o paskui plėsti vasarvietę net iki Šventosios uosto... Lietuviai (ir ypač žemaičiai) jau dabar ima vadinti Palangą "Babelio bokštu". (Elta).

Maskva atsiunčia Edmundą Juškį

WASHINGTON, D. C. — Vytautas Zenkevičius, pirmasis sovietų ambasados sekretorius, su šeima išvažiavo į Maskvą, o vėliau gal ir į Vilnių.

Vietoj išvažiavusio, Maskva atsiųs į Washingtoną kitą lietuvių, kad galėtų sekti Amerikos lietuvių nuotaikas ir veiklą. Washingtonan bus atsiųstas Edmundas Juškis, kilęs iš Jurbarko ir kiek jaunesnis, negu išvažiuojantis Zenkevičius.

Juškys yra baigęs Vilniaus universiteto žiugždos perorganizuotą istorijos fakultetą. Jis buvo komjaunuolis, išėjo jam parinktus partinius kursus ir yra veiklus kompartijos narys. Ambasadą svarbiausias jo darbas ateity žada Vanagupėj (į bus sekti ir skaldyti Amerikos lietuvių veiklą.

\$1000

Išaugo

\$2500

Įsigijus

Canada Savings Bonds

\$250 dolerių už kiekvieną \$1000 štaipką jūs galite gauti su Canada Savings Bonds. Ir štai kaip.

Nauji taupomieji ląkstai turi keturiolika reguliarių palūkanų kuponų, kurie gali būti kasmet iškeičiami į pinigus, kai ateina laikas. Pirmasis kuponas duos 5.75%, antrasis - 6.50%, sekantieji trys - 6.75% kiekvienas, o paskutiniai devyni - 7%. Iš viso reguliarių metinių palūkanų susidarys iki \$95.50 už kiekvieną \$100 dolerių ląstą.

Jei norėtumėte pasilaikyti ir neiškeisti į pinigus reguliarių metinių kuponų iki jų galutinės datos, galite gauti palūkanas ant palūkanų, kur iš viso susidarytų dar \$54.50 ant kiekvieno \$100 taupomo ląsto.

Pasibaigus terminui, galite gauti atgal iš viso

\$150 palūkanų ir įmokėtą \$100. Tokiu būdu kiekvienas \$100 Canada Savings Bond turi \$250 vertę. Kitų sumų taupomieji ląstai irgi gali duoti viliojančių palūkanų tokiu pat būdu.

Suaugusieji, vaikai, verslai ir kitos institucijos - visi gali pirkti Canada Savings Bonds. Jie gaunami patogiomis nuo \$50 iki \$50.000 sumomis, grynais pinigais ar išimokėtinai per darbovietę, banką ar investavimo įstaigą. Kaip visuomet, Canada Savings Bonds gali būti iškeičiami į pinigus kiekvienu laiku pilna jų verte su palūkanomis.

Mažai yra tokių pelningų investavimų. Nei vienas jų taip saugiai neužtikrina ateities. Pirkti Canada Savings Bonds ir padidinti savo santaupas.

PIRKITE DAR ŠIANDIEN!

CS-68-15

HAMILTON

Geriausia taupyti ir skolintis tik Hamiltono lietuvių Kredito Kooperatyve "TALKA"
21 MAIN ST. E., KAMB. 203. TEL. 528-0511.

Darbo valandos:
Pirm. 9.30–5 v.p.p.
Antr. 9.30–5 v.p.p.
Treč. 9.30–5 v.p.p.
Ketv. 9.30–5 v.p.p.
Penkt. 9.30–8 v.p.p.
Šešt. 9–1 v.p.p.

Angštis nuodėmė už indėlius
Prieinamos skolimosi sąlygos
Nemokamas CUNA gyvybės
ir pensijų draudimas.
Pilnas čekių patarnavimas
Užtikrintas indėlių saugumas
Malonus lietuviškas patarnavimas

St. Catharines agentūra: 75 Rolls Ave, Tėvų pranciškonų parapijos salėje sekmadieniais po pamaldų.

G. Breichmanienė pasikalbėjimo su NL bendradarbiu K. Baranu.

"GYVATARO" ŠOKĖJŲ

susitikimas po išvykos ir pasidalinimas bendrais išpučiais iš Europos buvo P.G. Breichmanų rezidencijoje. Be pačių šokėjų dar dalyvavo ir išvykos rengimo k-to nariai, kuriems Gyvataras ta pačia proga įteikė ir dovanėles už įvykdytą darbą. Išvykos išpučius ir pačią jos reikšmę plačiai apibūdino grupės vadovė, o Hamiltono LB ap. pirm. A. Juozapavičius visus gyvatariečius pasveikino, lygiai kaip ir K. Mikšys įvertindami hamiltoniečių išvyką kaip didelį laimėjimą Lietuvos vardo garsinime. Prie gyvatariečių suneštų įvairių skanėstų, dar buvo žiūrėta išvykos filmas ir skaidrės. Kaip visuomet gyvatariečių tarpe, taip ir šis vakaras praėjo labai jaukioje, pilno jaunatviško džiaugsmo, nuotaikoje.

ABITURIENTŲ PAGERBIMAS

Šiais metais abiturientų pagerbimas įvyks, kaip ir kiekvienais metais, spaudos baliaus metu, lapkričio 9 d. Visi abiturientai – baigusieji XII gimnazijos klasę kviečiami tuojau užsiregistruoti pas J. Pleinį, tel. 527-4876.

ELZBIETA PLESKEVIČIENĖ, mirusi rugsėjo 14 d. Hamiltone.

Nuliūdę: vyras Petras Pleskevičius, Lietuvos nepriklausomybės kovų savanoris-kūrėjas, karo invalidas ir sūnus Algirdas su šeima.

SĖJA

Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis. Leidžia Varpininkų leidinių fondas. Redaktoriaus Vytautas BILDUŠAS. Administracijos adresas: JUOZAS URBELIS. 1649 N. Broadway, Melrose Park., Ill., USA. Prenumerata: JAV ir kitur 3 dol. metams.

Kanados Lietuvių Fondas

Nauji nariai ir įnašai:
294. Montrealeio ats. kariai \$ 100
295. Venskevičius Petras \$ 100
296. Šarapnickas Juozas \$ 100
297. Kinderis Edvardas \$ 100

Papildė Nežinomo kario įnašą iki \$ 200 Montrealeio ats. karių "Ramo-vė" įmokėjo įnašą dalimis po 25 dol. kasmet. P. Venskevičius ir J. Šarapnickas iš Sudburio ir St. Catharines, abu vietos bendruomenės ir kitų liet. organizacijų veikėjai.

Nežinomo Kario įnašą šimtu dol. papildė kūrėjas –savanoris, dabar pensininkas, Justinas Punkris, gyv. Toronte.

E. Kinderis gyv. Bradforde, kur turi nuosavą motelį.

Mums malonu pasveikinti kiekvieną naują narį o ypač iš verslininkų ir profesionalų tarpo, nes iš jų Fondas tikisi daugiau

paramos. Daugelis Kanados lietuvių yra įsigyje viešbučius, apartamentus, restoranus, statybos kontorą, inžinierių (consulting) biurus, tačiau iš jų iki šiol tik vienas kitas davė Fondui šimtinę. Tik trys Kanados lietuviai įnešė po tūkstantinę. Toronto žydai per vieną valandą sudėjo savo tautos reikalams du milijonus dolerių, mums visos Kanados lietuviams, sunku sudėti per penkis metus 50 tūkstančių. Mus visus jungia bendra kalba, mūsų tautos praeitis ir ateitis, o palaikyti savo tautybę neužtenka vien gražių kalbų, dainų ir šokių, bet reikia paaugoti mažą dalį savo triušo ir pinigų. Lietuvių benkeliai Toronte, Montrealyje ir Hamiltone maloniai Jūsų įnašą Lietuvių Fondui priims. Kur nėra bankelių, čekius siųsti adr.: 325 Seaton St. Toronto 2, Ont.

P. Lelis
Reik. Vedėjas

ST. CATHARINES, Ont.

KLB St. Catharines ap. visuotinas narių susirinkimas įvyksta š. m. spalio 20 d. 11 val. Tėvų Pranciškonų patalpose 75 Rolls Ave. Susirinkimo darbotvarkė bus:

1. Susirinkimo atidarymas,
2. Susirinkimui vesti prezidiumo sudarymas,
3. Praėjusio susirinkimo protokolo skaitymas,
4. Valdybos pranešimas,
5. Revizijos komisijos pranešimas,
6. Diskusijos dėl prane-

Atkelto is 2 psl.
JIE MIRT NEBIOJO...

miestelio turgavietėje.

1945 per Velykas Leliūnuose bolševikai nukovė tris brolius Tylas. Jų lavonus pametus Leliūnų miestelio gatvėje išlaikė virš savaitės laiko.

1949 m. rugpiučio mėn. 29 d. Kurkliuose bolševikai sušaudė "Algimanto" partizanų būrio partizaną "Vytautą". Jo sesutė nepasidavė suimama, žuvo garbingoje kovoje bekovodama.

1949 m. lapkričio mėn. Kupreliškio partizanai Dirvoniškių miško pakraštyje, kautynėse su bolševikais, sunaikino pagarsėjusius Vabalninko sriubus Jasinską, Šilenį ir Vadlūgą, o 1950 m. prie Pandėlio-Rokiškio kelio kautynėse su bolševikais sunaikino Pandėlio sriubų ir enkavedistų aktyvą.

1946 m. vasarą, Lietuvos okupantas, Biržų miesto aikštėj pametė 32 partizanų lavonus, kurie buvo visaip išniekinti, su daužytais sužalotais veidais, pusiau nuogi, numaustytais batais, apdegintais sukrūvintais drabužiais.

Enkavedistai varuvarė miesto gyventojus prie lavonų, kad juos atpažintų, kartu sekdami ar kas neatpažins savo brolio, sūnaus, vyro.

1945 m. kovo mėn. šiau-

- šimų,
7. Naujos valdybos rinkimai,
8. Revizijos komisijos rinkimai,
9. Klausimai ir sumanymai,
10. Susirinkimo uždarymas.

Kviečiame visus geros valios lietuvius dalyvauti susirinkime ir jausti tautinę pareigą neatsisakyti, kurie ilgesnį laiką nebuvę valdyboje, kandidatuoti į Bendruomenės valdybą. B-nės Valdyba.

rės rytų Lietuvos G. partizanų 800 kovotojų grupė susikovė su rusų enkavedistų dviem divizijom. Kautynėse žuvo 150 partizanų ir apie 1000 enkavedistų.

1947 m. Kauno apylinkėse, kautynėse su bolševikais žuvo šie "Birutės" rinktinės partizanai: Vaidotas, Jūragis, Daina, Žalbas ir Urėdas. Jie visi žuvo bekovodami padegto kluno ugnyje.

1945 m. sausio mėn. kautynėse su NKVD-istais žuvo Vyčio apygardos, Žaliojo Velnio partizanų dalinio vadas kapt. Krištaponis ir jo pavaduotojas Jonas Pakėnas.

1946 m. enkavedistų jėgų užpultas partizanas Krivickas, drauge su kitu bevardžiu kovotoju drąsiai gynėsi miško bunkeryje. Šoviniams pasibaičius, gyvi nepasidavė, o susisprogdino granatomis.

ŠAULIŲ VEIKLA TRUMPAI

LŠS-ga tremtyje kitais metais švęs 50 metų sukaktį. Tai atžymėti manoma surengti savaitinę šaulių stovyklą. Išleisti VI. Putviui paminėti, ant vokų lipinamą ženklelį ir knygą apie Klaipėdos sukilimą, kuri jau yra baigiama paruošti.

Rugsėjo 28 d. LK Mindaugo šaulių kuopa atsi-

Praeitų metų EXPO'67, o šių metų "Zmogus ir jo pasaulis" užsidaro spalio mėn. 14 dieną.

Aušros Vartų parapijos klebonu kun. K. Pečiukuopos garbės nariu, kurio didelį ŠS-gos supratimą ir nuoširdumą pajuto Mindaugo šaulių kuopa. Kuopos valdyba, nariai ir "Trimito Aidas" linki ir naujojoje vietoje nepamiršti šauliškos idėjos ir gyvai įsijungti į jos gretas Čikagoje.

Jauniausia DLK Algirdo šaulių kuopa Hamiltone rugsėjo 22 d. turėjo visuotinę kuopos narių susirinkimą, rodo gyvą kuopos aktyvumą. Lapkričio 23 d. per L. kariuomenės šventės minėjimą įvyks kuopos vėliavos pašventinimas.

Rugsėjo 14 d. LK Mindaugo šaulių kuopos valdybos pirmininkas I. Petrauskas atšventė 65 metų amžiaus sukaktį. Ta proga kuopos šauliai ir artimieji jo paties namuose surengė puikias pagerbtuves, kuriose dalyvavo per 30 asmenų. Pasakyta sveikinimo kalbą, įteikta dovanų.

Praėjusiam "Trimito Aido" numerį buvo praleista VI. Putvio šaudymo ekipos sąstato š. B. Savicko pavardė. T. A. nuolankiai atsiprašo. Taip pat buvo praleista ir A. Stašaičio pavardė, kuris prisidėjo prie LK Mindaugo šaulių kuopos surengtos gegužinės. J. Š.

TORONTO VL. PUTVIO ŠAULIŲ KUOPA

Š. m. rugsėjo 7-8 d. d. Toronto estų karo veteranų skyrius pakvietė svečiuosnį į savo iškylą įvykusią Happy Valley Camp latvių stovykloje. Dalyvavo: kuopos vald. pirmininkas St. Jokubaitis, P. Jonikas ir V. Keturakis su poniomis. Kuopos atstovai buvo draugiškai estų priimti. Tarp įvairios programos įvykusios stovykloje, įvyko vyrų ir moterų šaudymo rungtynės. Ponia M. Jokubaitienė šaudyme iš pistoletų laimėjo 2-ąją vietą.

Rugsėjo 9 d. įvyko valdybos posėdis, kuriame buvo priimta išdininko patiekta šaulių šventės suvažiavimo įvykusio birželio 22-23 d. d. apyskaita, perskaityta gautieji laišškai ir aplinkraščiai. Išklausyta platus šaudymo sek. vadovo š. V. Keturakio pranešimas.

Šaudymo sekcija turi plačius ryšius su kitų tautybių veteranų organizacijomis, dalyvauja šau-

TIK PER ANGLIJĄ...

Pigiau, greičiau ir geriau galima pasiųsti dovanų siuntinius savo artimiesiems Lietuvoje.

Artėjant vasarai, dabar jau pats laikas pagalvoti kokių dovanų siuntinį sudaryti ir pasiųsti savo giminėms.

Žemiau siūlome du specialiai paruoštus, praktiškus ir labai naudingus siuntinius:

VASARINIS 1968 - 1.

Storo, gėlėto nepermatomo nailono medžiaga dėl 4 suknelių, 3/4 jardo vilnonės angliskos medžiagos vyriškam kostiumui, 3/4 jardo vilnonės angliskos medžiagos moteriškam kostiumui, 1 terelyno bliuskutė, 1 vyriški nailoniniai marškiniai, 2 poros vyriškų arba moteriškų geriausios rūšies nailoninių kojinių --- \$75.00.

VASARINIS 1968 - 2.

Pavasariniam arba vasariniam paltui vilnonė medžiaga, 3/4 jardo vilnonės angliskos kostiuminės medžiagos, gėlėto nepermatomo nailono medžiaga dėl dviejų suknelių, 1 šilkinė skarelė, 1 vyriški nailoniniai marškiniai, 1 svaras šokoladinių saldainių, 1 vyriškas arba moteriškas nailoninis lietpaltis --- \$75.00.

Taip pat į bent kurį siuntinį galima dėdėti žemiau išvardintus dalykus, kurie yra visuomet naudingi ir laukiami Lietuvoje. Vilnonė labai gera skarelė \$4.00, nailoninis italiskas lietpaltis \$10.00, vyriški arba moteriški vilnoniai megstukai \$12.00, nailoniniai marškiniai \$7.00, vyriškos arba moteriškos nailoninės labai geros kojines \$2.00.

BALTIC STORES LTD., (Z. JURAS)

421 HACKNEY RD., LONDON, E. 2. ENGLAND.
TELEF. SHO 8734.

Su malonumu priimame užsakymus, kuriuos pats siuntėjas pasirenka iš kainoraščio arba užsako kas Jam patinka. Taip pat, persiunčiame ir Jūsų pačių supirktus siuntinius. Mūsų sąskaitos duoda teisę į Income Tax sumažinimą, jei siuntiniai yra siunčiami šeimai.

Atstovai: A. Kusniskis, 167 College St., Apt. 2, Sudbury, Ontario.
L. Radzevičius, 530 Windermere Ave., Toronto 9, Ont..

dymo rungtynėse.

Rugsėjo 14 d. kuopos valdybos p-ko bute įvyko valdybos ir komisijos narių dirbusių šaulių šventės įvykusios birželio 22-23 dienomis posėdis. Aptartas L. kariuomenės šventės minėjimo klausimas, kuris įvyks lapkričio 23 dienos vakare Šv. Jono Kr. parapijos salėj. Nustatyta programa metiniam kuopos parengimui. Ta pačia proga buvo atšvęsta M. Jokubaitienės gimtadienis. Š. P. G.

JIB VARTODAMAS NEBOSI NEI PLIKAS, NEI ŽILAS

JIB vartojo 16 savaitių pusę metų vienus metus
Fotografijos rodo, kad JIB vaistai ATAUGINA PLAUKUS, pašalina pleiskanas, šašus, niežėjimą, sulaiko plaukų slinkimą, grąžina natūralią plaukų spalvą MOTERIMS ir VYRAMS užtikrintai. JIB 8 uncijų bonka — \$5.50. Užsakymus su pinigine perlaida siųskite JIB laboratorijai atstovybės Kanadoje adresu:

P. Januška, 2498 Daugall Ave. Windsor 12, Ont.

KELEIVIS

Aišku, esate girdėję, kad tai laikraštis, kuris jau eina 61-sius metus. Jį vieni giria, kiti peikia, bet visi jį mėgsta skaityti. Kodėl?

Todėl, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės rašyti. Teisingomis žiniomis iš visur (daug rašo ir apie dabartinį Lietuvos gyvenimą) laikraštis per 60 metų pelnė gerą vardą ir pasitikėjimą.

Keleivis duoda ir teisinių patarimų, jame rasite gražių apsakymų bei eilėraščių. Jis turi ir moterų skyrių. Prenumerata tik \$5.00.

Jau galima gauti 1968 m. Keleivio Kalendorių

KELEIVIS

636 Broadway,

So. Boston, Mass. 02127

MONTREAL

Virgilijus Noreika pernykščio koncerto Montrealyje metu. Jam akompanuoja St. Gailevičius iš Toronto.

NEEILINIS IR AUKŠTO
LYGIO KONCERTAS

Vilniaus operos solistas Virgilijus Noreika, pagarsėjęs visoje Europoje, kurį montrealiečiai turėjo progos išgirsti praeitą 1967 metų vasarą, vėl koncertuoja Montrealyje.

Jo nuostabų balsą ir puikią scenos laikyseną pastebėjo daugelis rimtų muzikos kritikų. Mums, Montrealeio lietuviams, malonu, kad galėsime tokį retą svečią iš tėvynės vėl išgirsti. Todėl tikimasi, susilaukti gausios ir entuziastingos publikos, kad mums negalėtų prikišti, jog mes mažiau domimės savais talentais, kaip savas kraštas ir Europos muzikiniai centrai.

"BALTIJOS" VAJUS

Anksčiau buvo gauta \$ 90.00. Dabar gauta: Ivanauškas Construction Co. \$ 200.00, W. K. Genteman

Dr. J. ŠEMOGAS

5441 Bannantyne, Verdun

Pirmadienį ir ketvirtadienį 2 - 4; 7 - 9 pm.
Antradienį 2 - 4 pm.
Penktadienį 2 - 4; 7 - 9 pm.
Trečiadienį 7 - 9 pm.

Tel: 767-3175; namų 366-9582

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. J. MALIŠKA

1396 St. Catherine St. W.
Suite 419, tel. UN 6-8235
Namų tel. MU 1-2051

Dr. A. O. JAUGELIENĖ

Dantų gydytoja

1410 Guy Street I aukštas
11 - 12 kambarys,
Tel: 932-6662; namų 737-9681

Dr. V. GIRIUNIENĖ

Dantų gydytoja

5330 L'Assomption Blvd.
Tel. 255 - 3535.

\$ 25.00 ir po \$ 10.00: R. R. Lapinai, B. D. Jurkai, E. P. Vilenišiai, S. Zemlickienė.

Tuo būdu lig šiol iš viso gauta \$ 355.00.

Labai gražų žestą yra padaręs statybininkas Vladas Ivanauskas, paremdamas "Baltiją" net \$ 200.00. "Baltijos" kūrmosi pradžioj jis jau yra davęs \$ 220.00, taigi, be trūksta tik \$ 80.00 iki \$ 500.00, su kuriais jis taps pirmuoju privačiu "Baltijos" Garbės fundatoriumi. Tuo tarpu tik "Litas", Aušros Vartų parapija ir lietuvių Tėvai Jėzuitai yra "Baltijos" Garbės fundatoriai, visi davę virš \$ 500.

W. Genteman irgi yra statybininkas, įkūręs netoli St. Agathe gražią vasarvietę prie Trout Lake. Labai geistina, kad V. Ivanauško ir W. Genteman pavyzdžiais pasektų ir kiti lietuvių verslininkai ir profesionalai, kuriems doleris ateina kiek lengviau, kaip eiliniams darbininkams, tačiau kurių daugelio dar nėra "Baltijos" rėmėjų eilėse. Neužmirškite, kad mūsų investicija į "Baltiją" neat-

VILNIAUS OPEROS SOLISTO

VIRGILIJAUS NOREIKOS

KONCERTAS

AKOMPANUOJA: ZENETA NOREIKIENĖ

DATA: spalio mėn. 12 d. (šeštadienį) 8:00 val. vakaro

VIETA: INSTITUT MARGUERITE BOURGEOYS, 4873 Westmount Ave., Montreal, P.Q.

KAINA: \$3.00, moksleiviams \$1.50

(Prie Victoria Avenue.)

Rengėjai.

BALŲ FEDERACIJA
DEKOJA

Baltų Diena Place de Nations aikštėje, rugsėjo 7 d. turėjo pasisekimą. Nors dėl neapsižiūrėjimo nebuvo oficialiai paskelbta kanadiečių vietinėje spaudoje, tačiau mūsų pasirodymas buvo komentuotas ir didžiuliuose Montrealeio laikraščiuose, kaip ir Gazette, La Presse ir Star, rodoma TV ir paminėta per radiją.

Šventėje dalyvavo virš 5000 žiūrovų, kurių tarpe generoliniai konsulai: Amerikos, Vokietijos, Meksikos ir Baltijos valstybių, taip pat Montrealeio miesto burmistro atstovas Mr. H. De Blanc, Parlamento nariai ir Pabaltijo tautų vietinių organizacijų vadovai.

Šis didžiulis pasirodymas pasirodė, kad visiškai iš visų didelio pasižymėjimo ir ypatingai, kad viskas vyko vasaros atostogų metu. Todėl malonėkite priimti nuoširdžiausia padėką už jų bendradarbiavimą, padarant šią šventę dideliu pasisekimu.

Nuoširdžiai Jūsų Baltų Federacija Montrealyje. Pasirašė: P. Moldre - prez., K. Deksnis - viceprez. ir J. Lukošius - viceprez.

P.s. Šis Baltų Federacijos vardas padėkos laiškas anglų kalboje išsiųstas visoms organizacijoms, kurios buvo prisidėjusios prie šios Dienos ruošimo, bet pavieniams asmenims be-

sieks tikslo, jeigu mes jos nepakelsime iki šio krašto įprastų kitoms stovyklavietėms patogumų lygio.

P. Rudinskas
Komiteto Pirminink.

DR. A. S. POPIERAITIS

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., F.R.C.S.(c).

Chirurginė praktika

SEAFORTH MEDICAL BUILDING,

3550 Cote Des Neiges Rd., Suite 720.

KREIPTIS TELEFONU 931 - 3275.

ADVOKATAS

JOSEPH P. MILLER

B.A., B.C.L.
Suite 205

168 Notre Dame St. E.
Tel: 866-2063; 866-2064.

NOTARAS

J. BERNOTAS,

B.A., B.C.L.

Sun Life Building
Suite 2001
Tel. 866-1359

PARDAVIMAS

Parduodamas BILIJARDAS (poolroom), esantis Montrealeio miesto centre, 2145 St. Catherine Street E., (greta Lietuvių Klubu) arba tik viena bižnlo dalis, kuri Petro Yanuškos išalkyta 21 metus. Skambinkite tel. 366-3802.

J. Gražys

KALŲ SIUVĖJAS

SIUVU IR PARDUODU

Taisau ir Remodeluoju
Vasaros laike saugojimas / Storage /.

6396 Bannantyne, Verdun.
PO 7-6183.

AR ŽINOMA, KAD "NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS" SPAUSTUVE spausdina bilietus, pakvietimus, vizitines ir padėkos korteles, įvairius blankus, receptams lapelius, vedybinius pakvietimus, mirties atvejų užuorjautos laiškus, visokių "stačmenius", vokus su adresais, laiškaščius. Adresas: 7722 George Street, LaSalle, Montreal, P.Q. Canada.

Aušra Lukoševičiūtė ir Sigitas Baršauskas neseniai sukūrė lietuvišką šeimą. Abudu jaunuoliai yra aktyvūs lietuvių jaunimo ir sporto organizacijose. Baigė aukštąjį mokslo ir dirba kaip mokytojai Montrealeio mokyklose.

lieka tik šitas padėkos būdas, kurių irgi nemažai aktyviai prisidėjo.

Baltų Federacijos skyrius Montrealyje oficialiai dar neegzistuoja, bet jis yra mūsų nuoširdžiam bendradarbiavime, o Baltų Federacija Kanadoje, mie lai sutiko šia proga duoti jos titulu pasinaudoti.

N.P.R. MARIJOS SESERŲ buvo remėjų valdybos pasitarimas. Nutarta šiais metais bazaro nedaryti, bet daryti piniginę rinkliavą. Rinkliavos sąrašas bus paskelbtas vėliau.

Seserų reiki alingumą mūsų kolonijoje patiriame visi: maži, jauni ir seni. Tikime, kad kiekvienas mūsų jaus pareigą ir savo auka parodys savo dėkingumą joms.

Valdyba.

Toronto "Verslo" S-gos atstovas S. Janušauskas ir arch. V. Petrulis lankėsi Montrealyje ir filmavo visa eilę Montrealeio lietuvių buities fragmentų.

ŽVEJOTOJAMS IR MEDŽIOTOJAMS PRANEŠAMA

Kad šio vasaros sezono žvejybos uždarymo turnyras išvyka įvyks š. m. spalio mėn. 12-13 dienomis Wendover vietovėje Ottawos upėje. Išvykos vadovas Br. Kirstukas. Tel. 769 - 2941.

Sekančiai: lapkričio mėn. 16 dieną šeštadienį DLK Vytauto klubo rengiamas žvejotojų, medžiotojų rudens vakarabalius su įvairiais žuvies ir briedienos kepsniais.

Vakaro loterijai klubo nariai V. Sušinskas ir J. Zavys Highland Auto Body savininkai paskyrė vertingą fantą, automobilio nudažymą 150.00 dolerių vertės. Visi klubo nariai maloniai kviečiami su svečiais ir arti-

Adresas: 1465 De Seve Street
Montreal 20, Que., tel: 766-5827

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

MOKA UŽ:

DEPOZITUS 4.4%
ŠERUS 5 1/4%
TERMIN. INDELIUS IKI 7%
Nemokamas gyvybės draudimas iki \$2,000 bendros šerų ir depozitų sumos.

DUODA PASKOLAS IŠ 9%
įskaitant gyvybės apdraudą iki \$10,000

JAU IŠDUOTOS PASKOLOS iki termino lieka senomis palūkanomis (pradedant 6.5%).

PARDUODAMI "ŽMOGUS IR JO PASAULIS" BILIJAI
PAPINGINTOMIS KAINOMIS.

Kasos valandos: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10:30 iki 12:30. Darbo dienomis - nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskyrant šeštadienius, Vakarois - trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545. Dieną - penktadieniais nuo 1 iki 6 val. Vakarois - pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

LIETUVISKAS PUSVALANDIS GIRDIMAS KAS

ŠEŠTADIENIS PER

STOTI

BANGA 1410, 10:00 VALANDA VAKARO

Programos vedėjas L. Stankevičius

TEL. 669-8834.

A. J. Norkeliūnas

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS

6695 - 35th Avenue, Rosemount, (kamp. St. Zotique)

Montreal.

Telefonas RA. 7-3120

TORONTO

VYČIO 20 - METŲ
SUKAKTIS

Toronto LSK Vytis šiemet švenčia savo gyvavimo dvidešimtmetį. Tai vienas seniausių mūsų sporto klubų šiame kontinente, išvaręs plačią vėgą lietuvių ir kanadiečių sportiniame gyvenime, turėjęs savo eilėse Kanados, Ontario ir Toronto meisterius. Sveikiname visus klubo sportininkus ir valdybą, linkėdami ir toliau skinti laurus šio krašto sportiniame gyvenime.

SLA 236 kuopą susirinkimas perkeliama į trečiąjį spalio sekmadienį, kuris įnikia veiks tik nuo ketvirtos valandos vyks spalio 20 d. 1 val. p.p. Lietuvių namuose.

Dr. P. MORKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakarois ir šeštadieniais
pagal susitarimą.

(1082 Bloor W., Toronto)
(i rytus nuo Dufferin St.)
Raštinė: LE 4-4451

Darbotvarkė daug spresnių reikalų, todėl nariai prašomi gausingai dalyvauti.
V - ba.

B. NAUJALIS, turintis sveikatos kliniką 460 Roncesvalles Ave., išklaušė vienu metu medicinos teorinį ligonių priežiūros kursą ir dabar paskirtas atlikti keturių mėnesių praktiką Toronto General, Sick Children, Toronto Western ir Riverdale ligoninėse po vieną mėnesį kiekvienoje. Dėl tos priežasties jo sveikatos klinika veiks tik nuo ketvirtos valandos po pietų ir šeštadieniais visą dieną. Kreiptis telefonu LE 3-8008.

TRADUCTEURS
DE LANGUES
ÉTRANGÈRES

Afin d'assurer un service de traduction plus complet, le Gouvernement du Québec cherche des traducteurs pigistes, de préférence dans la région de Québec, auxquels il pourrait avoir recours pour la traduction, soit des langues étrangères vers le français, soit du français vers les langues étrangères, soit les deux. Il est important que les candidats soient en mesure de se déplacer rapidement à la demande. Les traducteurs intéressés pourront faire parvenir leur curriculum vitae au

Service des Traductions
Secrétariat de la Province
Hôtel du Gouvernement, Québec.
Tél.: 693-5178.

GOVERNEMENT DU QUÉBEC

maisiais baliuje dalyvauti. Įėjimo bilietai jau yra platinami per klubo platiniojus. Įėjimas 2.50 dol.

O iš Montrealeio išvykstamam klubo nariui Aušros Vartų klebonui Tėv. K. Pečiui jo išleistuvių vakare, K. Toliušio iniciatyva buvo įteikta originali dovana puikiai paruoštas 14 svarų meskalungas.

Žvejotojų ir Medžiotojų klubo "Nida" valdyba Mirė Emilija Kringelienė 53 m. amžiaus. Laidojama trečiadienį per Šv. Kazimiero bažnyčia.

DLK Vytauto Klubu pašalinti. Įėjimo bilietai jau yra platinami per klubo platiniojus. Įėjimas 2.50 dol.

O iš Montrealeio išvykstamam klubo nariui Aušros Vartų klebonui Tėv. K. Pečiui jo išleistuvių vakare, K. Toliušio iniciatyva buvo įteikta originali dovana puikiai paruoštas 14 svarų meskalungas.

Žvejotojų ir Medžiotojų klubo "Nida" valdyba Mirė Emilija Kringelienė 53 m. amžiaus. Laidojama trečiadienį per Šv. Kazimiero bažnyčia.

• B. Bulota, kuris jau kelin ti metai studijuoja Prancūzijoje, vasarą praleido pas tėvus ir šiomis dienomis vėl išvyko studijoms į Europą.

• Šv. Onos Draugijos susirinkimo nebus ši sekmadienį, perkeliama į spalio 20 d.

APSIDRAUSK!

ADAMONIS INSURANCE AGENCY, INC.

GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ

P. ADAMONIS

Chartered Insurance Broker

3907 ROSEMONT BLVD.

Tel. OFF.: 722-3545 RES. 256-5355
Skr.: M. Arlauskaitė tel. 722-3986.
S-tos "Lite" nr. 752D

EDCO CONSTRUCTION CO. LTD.

• Namų statybą vykdo ištisomis gatvėmis naujoje LaSallėje.

• Namai - Duplex ir Fourplex - sau ir investavimui.

• Namų kainos neaukštos, labai žemu įmokėjimu - \$ 1000 - galima įsigyti gražius ir vertingus namus.

Skambinti W. Lapenat, tel. 366 - 6237

ADAM'S

LaSalle Restaurant

15-je metų pagarsėjęs "smoke meat" gaminio patiekalu.

Juozas Stankaitis

7633 LaSalle Blvd. ir 4 Ave. kampas, LaSallėje.

Leonas Gureckas

TELEFONAS

366 - 0754

Bouffard Auto Body

6636, Clark St. Montreal

(prie St. Zotique)

TEL: 277-5059, 277-5323

ATLIEKAME DARBUS:

Electric Welding
Body Work
Painting
Mechanic
Electric
ir kitus

Steering Service
Wheel Alingment
Tune-up
Clutch - Brakes

J. Adomonis-Adams

Namų tel. 747-9900